

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΗΒΗΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησία φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησία δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 23 Ἰανουαρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 8

ΛΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΣΠΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΙΝΑΡΕ

Τόλεγον ὅλοι οἱ νησιῶτες, πὺς δὲν ἦταν μέσα στὸν τόπο τους ἄλλο παι-
δὶ τόσο χαζό, κουτό, μωρόπιστο καὶ
μωροθαμαχτό, ἀπὸ τὸν Παυλάκη τοῦ
Λεπατῆ, τὸν Πα-βλάκα ὅπως τὸν ὀ-
νομάτισαν λογοπαίζοντας, καὶ καθὼς
θὰ ἰδοῦμε, δὲν εἶχαν ἄδικο.

Οἱ δύστυχοι οἱ γονεῖς του, πού εἶ-
χαν κάπως τὸν τρόπο τους, τὸν ἔστει-
λαν ἀπὸ μικρὸ στὸ σχολεῖο, μὰ ἐκεῖ-
νος δὲν ἔκανε καμμιά προκοπή, γιατί
ἀντὶ νὰ προσέχη στὸ μάθημα, τὸ μυα-
λό του ἔτρεχε ἄλλου.

Πολλὲς φορές, τὸ πέταγμα μιᾶς μύ-
γας μέσα στὴν τάξη, ἢ ἐνὸς πουλιοῦ
ἔξω, ἢ τὸ κούνημα κλαδιῶν δέντρων
ἀπὸ τὸν ἀέρα, ἦταν ἄρκετὰ νὰ τὸν
κάνουν νὰ χαζεύη καὶ νὰ ξεχνάη
πὺς βρισκόταν στὸ σχολεῖο.

Ἄλλοτε πάλι, σκύβοντας μέσα στὸ
βιβλίον του γιὰ νὰ βλέπη τίς λέξεις
πού ἄκουε νὰ διαβάξη συμμαθητῆς
του, ξεχνιόταν πάνω σ' αὐτὸ ὥς που
στὸ τέλος ἀποκοιμιόταν.

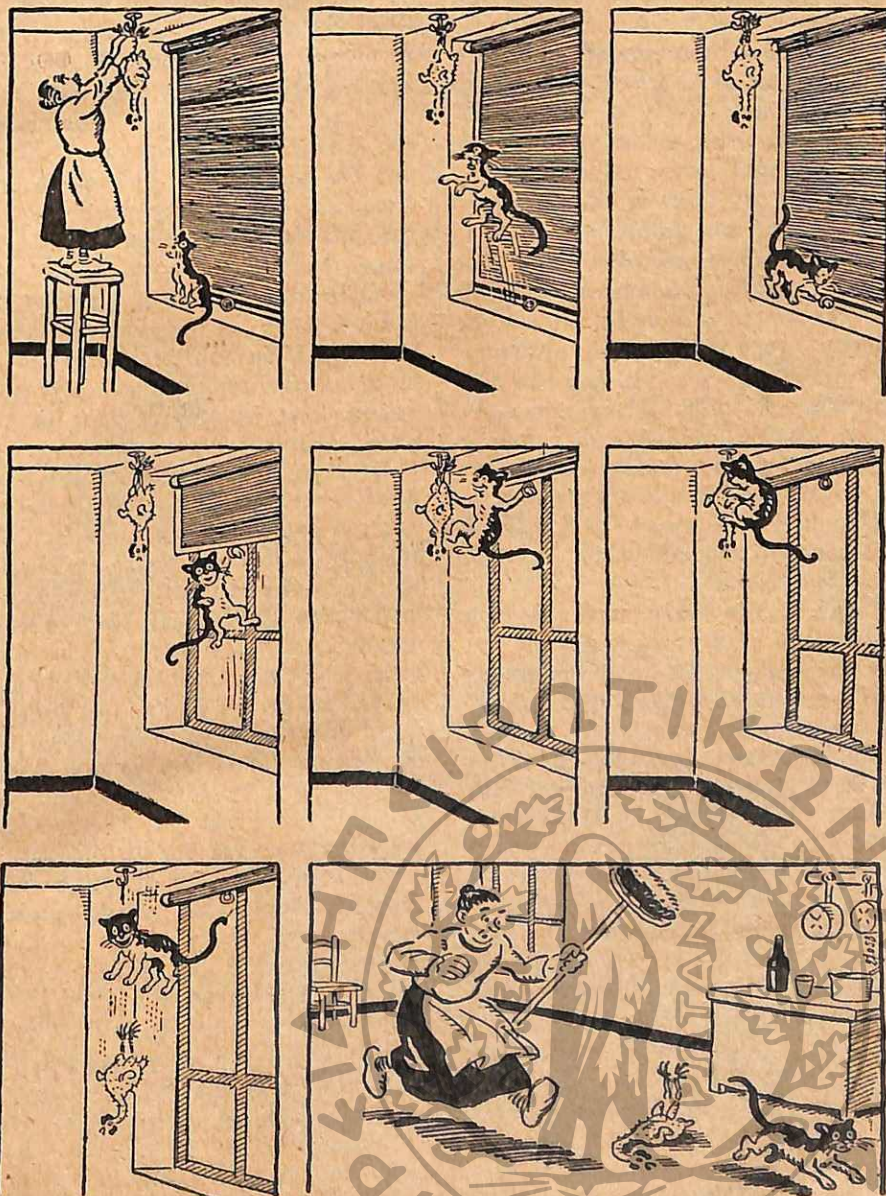
Ἄν σήκωνε τὸ κεφάλι του κι' ἔρ-
ριχνε τὰ μάτια του στὰ δοκάρια πού
ἦταν στηριγμένη ἡ στέγη τοῦ σχο-
λείου, μποροῦσε ὥρες νὰ τὰ κοιτάξη,
λὲς καὶ τὰ μέτραγε καὶ δὲν εἶχαν
τελειωμό.

Ὁ δάσκαλός του, πού ἦταν καλὸς
καὶ ψυχόπονος ἄνθρωπος, στὴν ἀρ-
χὴ ἐφρόντισε μὲ κάθε τρόπο νὰ τοῦ
κόψη τὸ ἐλάττωμα τῆς χαζομάρας.

Τὸν μάλωνε, τὸν ἄφηνε νηστεία,
τὸν ἔδερνε, μὰ τοῦ κάκου· ἐκεῖνος
δὲν ἄλλαζε, τὸ ἐλάττωμα τὸ εἶχε μέ-
σα του, στὸ φυσικό του, καὶ γι' αὐτὸ
ἦταν ἀδύνατο νὰ τοῦ ξερριζωθῇ.

Στὸ τέλος ὁ δάσκαλός του τὸν
βαρέθηκε, γιατί ἀκόμη εἶχε γίνεи ἄ-
φορμὴ νὰ μὴν προσέχουν οἱ ἄλλοι μα-
θηταὶ στὸ μάθημα, καὶ νὰ γυρεύουν
εὐκαιρία νὰ τὸν πειράζουν γιὰ νὰ γε-
λᾶνε, κι' ἔτσι πολλὰς φορές ἡ τάξη

ΤΟ ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ, Η ΓΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΟΡ

Ἡ μαγειρίσσα κρεμνὰ ψηλὰ τὸ κοτόπουλο, γιὰ νὰ μὴν τὸ φτάσῃ ἡ κλέφτρα
Σερπετῆ. Κι' ἀλήθεια, τοῦ κάκου πηδαίει ὅσο μπορεῖ... Ἀλλὰ τὸ παράθυρο
ἔχει στὸρ κι' ἡ Σερπετῆ εἶναι ἔξυπνη: Χώνει τὸ πόδι της στὸν κρίκο τοῦ στὸρ
καὶ σπρώχνει πρὸς τὸ πᾶνω. Τὸ στὸρ, μὲ τὸ μηχανισμό του, ἀνεβαίνει μὲ ὀρμή,
ἀνεβάζοντας καὶ τὴ Σερπετῆ ὡς τὸ κοτόπουλο. Τὰ παρακάτω... τὰ βλέπετε καὶ
τὰ φαντάζεσθε.
(Ἀνακοίνωσις τοῦ Θεορίου τοῦ Ρήγα.)

έμοιαζε με χάδρα, γι' αυτό είπε στους γονείς του να του τον πάρουν από το σχολείο.

Εκείνοι όμως το άκουσαν με μεγάλη τους λύπη, και τον παρακάλεσαν με κλάματα να τους έκανε τη χάρη να τον κρατήσει ακόμη, με την έλπίδα, πως μαζί με άλλα παιδιά, μπορούσε να ζηλέψη και να γίνη καλύτερος.

Έτσι κύλησε ο καιρός, ως που ο Παυλάκης έγινε δεκαπέντε χρονών, και τότε πια οι γονείς του είδαν και άποιδαν πως το παιδί τους δεν θα άλλαζε, κι' αποφάσισαν να τον πάν ψουν από το σχολείο και να τον κρατήσουν σπίτι.

Αλλά όποτε τύχαινε, από ανάγκη τους, να τον στείλουν σε κανένα θέλημα, πιδ πολλήν ώρα έκανε στο χάδεμα παρὰ γιά τη δουλειά που πήγαινε.

Στο δρόμο που τον έβλεπαν, μικροί και μεγάλοι, τον είχα πάρει στο μεζέ όπως λέει ο λόγος, και για να διασκεδάσουν, του έλεγαν τα πιδ άπίστευτα πράγματα, που εκείνος τάχαβε γι' άλληθινά σαν κουτσό που ήταν.

Οι γονείς του φοβήθηκαν μήπως, με τις κοροϊδίες του κόσμου, το παιδί τους, από χαζόκουτο, καταντούσε και τρελλό, και αποφάσισαν και το έστειλαν στην Πόλη, σ' ένα μπάρμπα του τσαγγάρη, με την έλπίδα πως κοντά του θα μάθαινε τέχνη, και ακόμη, πως θα μπορούσε να ζυπνήση λιγάκι σένα τόσο μεγάλο μέρος.

Ο θεός του τον καλοδέχτηκε στην Πόλη σαν παιδί του, αφού ήταν γιός του άδερφου του και αυτός δεν είχε δικά του παιδιά.

Αμέσως τον έβαλε στον καλύτερο κάλφα που είχε στο μαγαζί του, και τον παρακάλεσε να προσέχη τον άνεψιό του και να τον κάνη στην τέχνη του τσιράκι.

Ο Παυλάκης γρήγορα βαρέθηκε να κοιτάξη τον κάλφα του και τους άλλους έργατες που δουλεύανε, και κάθε λίγο και λιγάκι πετιόταν στην ξώπορτα του μαγαζιού, και κοίταζε μ' άνοιχτο το στόμα, τι περνούσε από το δρόμο, — ανθρώπους, άλογα, κάρα, σκυλιά, — και στη θέση αυτή ξεχνιόταν τόσο, που όταν ύστερα από ώρα πήγαινε ο μπάρμπα του να τον πάρη μέσα, τιναζόταν λες και ξύπναγε από βαθύ όνειρο.

Όποτε πάλι τον έστελνε για κανένα θέλημα εκεί κοντά, έκανε ώρα να γυρίση πίσω, γιατί κάθε τι καινούργιο που έβλεπε τον έκανε να τὰ χάνη, και πολλές φορές ξεχνούσε και για τί θέλημα τον είχαν στείλει.

Όταν κάποτε, για πρώτη φορά,

αντίκρουσε τζαμί και είδε τον μιναρέ του, έ! τότε πια τάχασε, τέντωσε τὰ μάτια του, κρέμασε τη γλώσσα του έξω από το στόμα και χάζευε εμπρός του, λες και ήταν μαζεμένα σ' εκείνον το μιναρέ και τὰ επτά θαύματα του κόσμου και αν δεν τύχαινε νάνησυχήσουν με την άπουσία του στο μαγαζί του μπάρμπα του, να τον γυρέψουν, να τον βρουν και να τον πάρουν απ' εκεί, ποιος ξέρει πόσον καιρό θα είχε κουράγιο να στέκη χάζεοντας!

Από τότε ζητούσε ευκαιρία να πεταχτή έξω, και πού τον έχανες, πού τον έβρισκες, εμπρός στον μιναρέ.

Από τις πολλές φορές που χάζευε εκεί, τον πρόσεξε ένας κατεργάρης και, αφού κατάλαβε πως ήταν κουτσός και σε τί χάζευε, τον ζύγωσε και τον ρώτησε τί κοιτάζει.

— Να αυτό εκεί, είπε δείχνοντας το μιναρέ, να μπορούσα να είχα κι' εγώ ένα στο σπίτι μας, στην πατρίδα!

— Δεν υπάρχει ευκολώτερο πράγμα, απάντησε ο κατεργάρης, δώσε μου ένα μετζήτι, να σου φέρω ένα σπόρο, και άμα πᾶς στην πατρίδα σου, τον σπέρνεις, και θα φυτρώση ένα τέτοιο ώρατο πράγμα.

Ο Παύλος από τη στιγμή εκείνη δεν μπορούσε να ήσυχάση, και στον ύπνο του ακόμη έβλεπε πως στο νησί του, δίπλα στο σπίτι του, είχε φυτρώσει ένας τέτοιος μιναρές με το σπόρο που του δωκαν κι' έσπειρε.

Σε λίγες ημέρες, από τὰ διάφορα μπαξίσια που μάζεψε από τους πελάτας του μαγαζιού, έκανε ένα μετζήτι, το πήγε στον κατεργάρη, κι' εκείνος του δωσε ένα μικρό στρογγυλό καφετί σπόρο, όσος είναι ένας κόκκος σιναπιού, και δίνοντάς του τον, του είπε, πως για να ρίξωνε καλά ο μιναρές, έπρεπε, την ώρα που θα έσπervνε το σπόρο του, να πρόσεχε να μη τον έβλεπε κανείς, και να μην έλεγε σε κανένα το τί έσπειρε, γιατί αλλιώς ο κόπος του θα πήγαινε στα χαμένα και μιναρέ δεν θα έβλεπε.

Αμα απόχτησε το σπόρο, ο κουτομόγιος άρχισε να λήη του μπάρμπα του πως ήθελε να γυρίση πίσω στα γονικά του, ο μπάρμπα του, που τον είχε βαρεθεί για την κουταμάρα του, βρήκε κάποιον πατριώτη που θα γύριζε στο νησί τους, και του τον έδωσε να πάνε μαζί.

Όταν έφτασε στον τόπο του το κουτόπαιδο, ή πρώτη του δουλειά ήταν να ρίξη κρυφά στο μικρό κήπο τους, δίπλα στο σπίτι τους, το σπόρο για να φυτρώση εκεί ο μιναρές, και κάθε ήμέρα πήγαινε και πρόσεχε να ιδη πότε θα φύτρωνε.

Υστερα από κάμποσες ήμέρες, πήγε να τρελλαθή από τη χαρά του, γιατί είδε πως εκεί που είχε ρίξει το σπόρο, φύτρωνε ένα βλασταράκι με λίγα φύλλα, κι' αυτά άρχισαν να μεγαλώνουν, να μακραίνη το κοτσάνι τους, και να γέρνουν κατά τη γη, κάνοντας ένα είδος άπλωτης φούντας.

Μα το πράγμα έμεινε ως εκεί. Το φυτό μεγαλώναν κι' άπλώνανε τὰ κοτσάνια και τὰ φύλλα, μόνο μιναρές από μέσα του, όπως τον περίμενε ο Πα-βλάκας, δεν φαινότανε, και γι' αυτό πήγαινε να σκάση από τη στενοχώρια του.

Αμα πέρασε αρκετός καιρός ακόμη, μεγάλωσε ή άνυπομονησία του, και έπιασε να σκαλίξη γύρω-γύρω το φυτό, να ιδη μήπως στη ρίζα του είχε γίνει ο μιναρές και θα ξεπρόβαλε σε λίγο.

Σκαλίζοντας έτσι, βρήκε για ρίζα του φυτού ένα μεγάλο ραπάνι, από το σόι που οι περιβολάρηδες τὰ λένε ραβδόραπανα, γιατί γίνονται χοντρά όσο είναι το καλάμι άνδρικού χεριού και μακριά ως μισή πήχυ.

Βλέποντάς το, το θαύμασε κι' είπε:

— Βρέ κακό που τόπαθα! φαίνεται πως από λάθος έρριξα το σπόρο ανάποδα, και αντί να μεγαλώνη ο μιναρές κατά τον ούρανό, μεγάλωνε κατά τη γη!

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΕ ΤΡΟΠΟ

Η φίλη μας **Μεγάλη Έλλάς** μου ανακοίνωσε το χαριτωμένο αυτό άνέκδοτο.

Ένας έλληνας μετανάστης πέθανε στην Αμερική. Οι φίλοι του έπρεπε νάνηγγείλουν το δυστύχημα στους γονείς του. Για να μη τους γράφουν όμως, επιφόρτισαν έναν άλλο μετανάστη, από το ίδιο χωριό, που θα φευγε κείνες τις ήμέρες γυρίζοντας στην Ελλάδα, να τους το νηγγείλη.

Μα με τρόπο, του σύστησαν. Μή τους το πεις άξαφνα και πάθουν τίποτα οι κακοίμοιροι.

— Έννοια σας, ξέρω εγώ, τους ήσυχασε ο άγγελιαφόρος.

Όταν έφτασε λοιπόν στο χωριό του, ο πρώτος που απάντησε ήταν ο πατέρας του πεθαμένου.

— Καλημέρα, του λέει. Δεν έχεις εσύ ένα γιό στην Αμερική;

— Ναι, παιδί μου, το Μητρο μου...

— Α μπάρμπα! Και δε μου λές, έχει να σου γράψη καιρό;

— Ω, πολλόν καιρό! πάνε πέντε μήνες από τότες που μούγραψε.

— Ε! αν σου ξαναγράψη, να με φτύσης!

Ο ΑΝΑΤΑΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΠΑΘΗΜΑ

Από τὰ Χριστούγεννα ακόμη, το κάθε παιδί λογάριζε τὰ δώρα που θέλει την Πρωτοχρονιά.

Η Ίονη ήθελε ένα τόπι μεγάλο, να μη χωρή στα καναλέτα της Σπινάδας και το χάνει ή Γιούλα μια τόμπολα, να κερδίση τὰ μετρητά δλων ή Λιολιός μολυβένιους στρατιώτες κι' ή Εγγένιος ένα κουτί χρώματα.

Όπως βλέπετε, το ήρωϊκώτερο δώρο θα ήταν το Λιολιού, γιατί κι' αυτός είναι ή ήρωϊκώτερος απ' όλα τὰ παιδιά. Ποτέ δεν άνεδαίνει το βράδυ τη σκάλα στα σκοτεινά!

Είχε συμφωνήσει με το φίλο του το Μάντηλα, αυτός να πάρη Γάλλους στρατιώτες κι' ή Μάντηλας Γερμανούς κι' ή καθένας από ένα κανόνι. Την Πρωτοχρονιά θα γινόνταν στο σπίτι μας, επάνω στο μεγάλο τραπέζι, Γαλλογερμανικός πόλεμος, κρίσιμος για την ανθρωπότητα. Ας τὰ βλέπει ή Κοινωνία των Έθνών.

Παραμονή του νέου έτους. Το σπίτι άνάστατο. Βασιλόπηττα, γλυκίσματα, πλυσίματα, σφουγγαρίσματα, ξεσκονίσματα, σιδερώματα, τσιμπήματα της βασιλόπηττας, μικροκλοπές γλυκισμάτων, φωνές της μαμμάς, — το καθένα απ' αυτά κι' όλα μαζί έφεραν τρικυμία στο σπίτι, τέτοια που επέρχεται πάντοτε στα σπίτια τις παραμονές των εορτών κι' όταν έχουν μπουγάδα.

Πρός το βράδυ, ή τρικυμία κόπασε λίγο κι' ή μαμμά βγήκε για τὰ δώρα.

Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι κι' ικανοποιημένοι, εκτός από εκείνον που πλήρωσε... Ο καθένας απόχτησε το δώρο που φανταζόταν.

Το βράδυ λοιπόν με το φως, δλοι οι άλλοι έπαιζαν τόμπολα, κι' ή Γιούλα κέρδιζε μεταχειρισμένον γραμματόσημα, έλλείψει μετρητών — κρίσις βλέπετε — κι' ή Λιολιός με τους μολυβένιους στρατιώτες του. Έκανε μεγάλη γυμνάσια για την αύριανή μάχη.

Το κανόνι δούλευε άκατάπαυστα. Μπάμ, μπούμ, φούσκωναν και ξεφούσκωναν τὰ μάγουλά του. Κρ, κρ, κρ... δούλευε το λιανοντούρεκο.

— Άκουσε, μπαμπά, μου λέει, πως θα κάνουμε αύριο μάχη χωρίς ίππικό; Μόνο πυροβολικό και πεζικό θα έχουμε;

Κι' εγώ, που είμαι έμπειροπόλεμος, γιατί όπηρέτησα στους πολέμους... στα μεταγωγικά, του άπαντώ:

— Μα δεν χρειάζεται πάντοτε το ίππικό. Όταν ή έχθρὸς τραπή σε άτακτο φυγή, πράγμα που θα γίνη

αύριο χωρίς άλλο, το ίππικό είναι περιττό.

Κι' έτσι λοιπόν αποφασίστηκε απ' το έπιτελείο, το ίππικό να μη λάβη μέρος στη μάχη.

Ο ύπνος όμως, όσο δύσκολα πιάνει έμάς τους μεγάλους, τόσο εύκολα κατακτά τὰ παιδιά. Σιγά-σιγά το ενδιαφέρον για την τόμπολα και τὰ γυμνάσια έσθυνε, οι κινήσεις γίνονταν χαλαρότερες, και τέλος σήμανε σιωπητήριο και για τὰ παιδιά και για τους στρατιώτες. Τὰ παιδιά ξαπλώθηκαν στα κρεβάτια τους κι' οι στρατιώτες στο τραπέζι.

Η Χρυσούλα δεν πρόφτασε να τελειώση τις δουλειές της. Της έμειναν ακόμη να σιδερώση μερικά ρούχα. Αμα κοιμήθηκαν τὰ παιδιά, τὰ

στρώσε πάνω στο τραπέζι των μεγάλων γυμνασίων, και βιαστικά τὰ σιδέρωνε, για να κοιμηθή κι' αυτή, γιατί ήταν κουρασμένη.

Κι' όπως ήταν βιαστική, άκουμπωσε το πυρό της σίδερο πάνω στους μολυβένιους στρατιώτες, για να μην κάψη τη σανίδα του τραπεζιού.

Οι δυστυχισμένοι όμως εκείνοι, μη μπορώντας ν' άνθέξουν σε τόσο «πύρ» που τους πλάκωνε, έλυωσαν και μεταβλήθηκαν σε άμορφους όγκους!

Όταν, την άλλη μέρα, ή Λιολιός ξύπνήσε πρωτ-πρωτ, έτρεξε να σημάνη έγερετήριο στους στρατιώτες του.

Αλλά... βρέθηκε στην κατάσταση, που βρέθηκε κι' ή Μέγας Ναπολέον μετά τη μάχη του Βατερλώ. Ο στρατός του κυριολεκτικώς είχε διαλυθεί.

Κέρκυρα

Π. Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η'.

Αυτό το περιστατικό—ή το επεισόδιο, όπως θέλετε—με διασκέδασε πολύ. Κι' από τότε έβρισκα μεγάλη ευχαρίστηση να τρομάζω με τη γούνα μου όποιον έβλεπα μπροστά μου, ή άνθρωπος ήταν, ή ζωο. Καμιά φορά

μάλιστα ήταν κανένα ζωάκι όλωςδιόλου άβλαβο για μένα—ένα ποντικίκι παραδείγματος χάρι, που δεν μπορούσε να μου κάνει κανένα κακό και που ήταν περιττό να το τρομάξω το καίμενο για να φύγη. Το έκανα ως τόσο, μόνο και μόνο για να το βλέπω να φεύγη τρομαγμένο και να γελώ...

Ξέρω, τώρα, πως τέτοια παιχνίδια τὰ συνήθίζουν πολλά παιδιά. Χωρίς κανένα λόγο, τρομάζουν με σκυάκια ή άλλα παιδιά μικρότερα, ή τετράποδα και πουλιά. Αλλά

αυτό είναι κακό πράγμα, κι' εγώ το πλήρωσα μ' ένα μεγάλο τρόπο, που ήταν ή δίκαιη τιμωρία μου.

Μιλ μέρα δηλαδή, αφού διασκέδασα πολλήν ώρα, τρομάζοντας διάφορα ζωάκια, κουράστηκα, νύσταξα και ξαπλώθηκα στη ρίζα ενός δέντρου να κοιμηθώ. Είχα αφήσει, έννοείται, δίπλα μου την άχώριστή μου

γούνα, γιά νά τήν παίρνουν γιά φίδι οί ἐχθροί μου καί νά μὴν πλησιάζουν. Εὐπνήσα ἀπότομα ἀπὸ ἓνα παράξενο ἄγγιγμα στὸ μάγουλό μου. Ἀνοίγω τὰ μάτια μου γιά νά ἰδῶ ποιὸς ἦρθε νά μὲ χαϊδέψῃ στὸν ὕπνο μου καί—τί βλέπω;!.. Τὴ γούνα μου, τὸ ψεύτικο φίδι μου, ποὺ εἶχε ζωντανέψει καί εἶχε σηκωθεί ἀπὸ χάμω ὡς τὸ πρόσωπο μου, ἔτοιμο νά μὲ δαγκώσει!

— Μάννα μου! φωνάζω καί πετιέμαι.

Πῶς ἐγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα; Πῶς ζωντάνεψε τὸ φίδι μου; Στὴν ἀρχὴ βέβαια δὲν μπόρεσα νά καταλάβω. Ὑστερα ὁμως, καθὼς ἐφευγα πηλάλα, γύρισα μιά στιγμὴ πίσω μου καί εἶδα, ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ φιδιοῦ, ποὺ μὲ κυνηγοῦσε, νά ἐξέχει μιά οὐρὰ φιδιοῦ ἀληθινοῦ!

Τότε κατάλαβα τί εἶχε γίνει: Τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμουν, κάποιον φίδι

—καμμιὰ ὀχιά ἴσως— εἶδε τὴ γούνα καί, γυρεύοντας ζεστασιά, χώθηκε μέσα, ἀπὸ μιά τρύπα ποὺ εἶχε στήν ἄκρη. Τὸ κεφάλι τοῦ φιδιοῦ ἔφτασε ὡς τὸ κεφάλι τῆς γούνας· ἐπειδὴ ὁμως τὸ φίδι ἦταν μακρύτερο, ἢ ἀνεβοκατέβαινε, ἢ οὐρὰ του κάποτε ἐξεῖχε.

Μὲ κυνήγησε λοιπὸν ἡ γούνα μου— δηλαδὴ ἡ ὀχιά ποὺ εἶχε μέσα— καί ἐγὼ πιά. Μπορεῖτε νά φαντασθῆτε μὲ πόση τρομάρα καί μὲ πόση γοηγοράδα, ἔτρεχα γιά νά γλιτώσω. Δὲν τιμοῦντο γιά καλὰ; δὲν ἔπαθα καί ἐγὼ μὲ τὸ παραπάνω ὅ,τι ἔκανα στοὺς ἄλλους;..

Εὐτυχῶς ἔτρεχα πολὺ πρὶν γοηγοῦσα ἀπ' τὴ γούνα ὀχιά, καί δὲν μπόρεσε νά μὲ φτάσῃ. Ἀλλὰ τὸ ἐπεισόδιο ἔχει καί μὴν ἀπρόοπτη συνέχεια, ποὺ θὰ σᾶς τὴ διηγηθῶ στὸ ἐρχόμενο.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καί τέλος—

Ἐνας ἄγριος σκύλος τὴν υποδέχθηκε σὺν ἔφθασε στήν ὀχθη. Τοῦ πέταξε τὸ φῶμ! καί ἔτρεξε στήν κατασκήνωσή. Ἀρπάξε τὴν κορούλα τῆς καί ἔφυγε τρεχάτα...

Θὰ γινόταν ἄραγε ὅπως στὸ παραμῦθι; Καί θὰ ὑπέφερε τόσο ἡ μαμμά τῆς γιά νά γλιτώσῃ τὴν ἀμυαλὴ Λιλίκα; Αὐτὸ τὴ λυποῦσε πολλή. Κι' ἄρχισε νά κλαίῃ ἀπαρηγόρητα. Ἐκλαιγε, ἔκλαιγε ὥρα πολὺ, ὡς ποὺ ὁ ὕπνος τῆς ἐκλείσει τὰ βλέφαρα. Οἱ λυγμοί τῆς, ὅλο καί ἀκουγόταν λιγώτερο καί σὲ λίγο κοιμήθηκε ὁλότελα.

Πάνω στὸ σπίτι, σωστὴ ἀναστάτωση. Μία ὥρα πέρασε, καί ὁ μπαμπὰς ὅλο καί πιότερο θύμωνε. Ἡ μαμμά προσπαθοῦσε νά τὸν γαληνέψῃ. Μὰ ἦταν ὅλο ἀγωνία γιά τὴν ἀσυνήθιστη ἀργοπορία τῆς μικρούλας. Κι' ἡ ἀνησυχία τῆς μεταδόθηκε στὰ παιδιά, στὸν πατέρα ὕστερα, σ' ὅλους.

—Τί νᾶγινε αὐτὸ τὸ παιδί; Πήγαινε, Γεώργο, στὰ σπίτια τῶν φιληνάδων τῆς νά ρωτήσῃς.

Ἡ Γεώργος ἔφυγε. Σὲ λίγο γύρισε. Δὲν ἦταν πουθενά ἡ Λιλίκα.

Τελευταία ἔπαιζε μὲ τὴ Μαρτίκα. Χώρισαν στὶς ὀκτώ.

Ἄλλο τίποτα δὲν ἤξερε.

—Καί τώρα, Μάνο; εἶπε ἡ μαμμά. Ἀχ! κάτι ἔπαθε τὸ παιδί μου!

Ἡ μαμμά εἶχε τὸ θυμωμένο: —Σιωπή! Κάπου θὰ κρύβεται.

Πήγαινε, Γεώργο, νά ψάξῃς καλὰ στὴ γειτονιά. Ἐσύ, Καίτη, θὰ μείνῃς μὲ τὴ μαμμά σου. Θὰ βγῶ καί ἐγὼ νά ψάξω. Περιμένετε!

Τράβηξε στήν ἀστυνομία. Οἱ ἀστυφύλακες κινητοποιήθηκαν.

Ἡ ἴδια γύρισε στὸ σπίτι, μαζί μὲ τὸ Γεώργο, ἀπρακτο ἐπίσης, καί περιμέναν. Οἱ ὥρες κυλοῦσαν ἀργά, ἀτέλειωτες...

Ἡ ἀγωνία ἐσφίγγε ὅλων τὶς ψυχές. Ἀπόφευγαν καί νά σκεφθοῦν, γιὰτὶ μόνο πένθιμες σκέψεις ἐρχόνταν στὸ νοῦ τους. Κάποτε ἀκούστηκε ἓνας λυγμός, ἓνα παράπονο:

—Τὸ παιδί μου! Ἐχασα λοιπὸν τὸ παιδί μου;!

Κι' ἦταν αὐτὸ τὸ ἥρεμο παράπονο, πρὶν θλιβερό ἀπ' ὅλους τοὺς παροξυσμούς τῆς λύπης, πρὶν εὐγλωττο καί πρὶν σπαραχτικὸ ἀπ' ὅλες τὶς κραυγές καί τοὺς θρήνους. Κι' ἀνέδασε δάκρυα σ' ὅλων τὰ μάτια, δάκρυα ποῦσταζαν ἀργὰ καί ἀκατάπαυτα, ὅσο ἡ εἰδηση δὲν ἐρχόταν.

—Μάνο! Κοίταξε κανέναν στήν ἀποθήκη;

Ἡ Γεώργος σηκώθηκε.

—Στάσου σύ, πρόσταξε ὁ μπαμπὰς. Ἐγὼ πηγαίνω.

Χλωμό, τὸ φῶς τῆς αὐγῆς ἐμπαινε ἀπὸ τὸ παραθυράκι τῆς ἀποθή-

κης, φώτιζε ἀδύναμα τοὺς σωρούς τῶν ξύλων, καί αὐτὴν τῆς γωνίας ποὺ χρησίμευε γιά κρεβάτι στήν παιδούλα. Ἀνασηκώθηκε, ἔτριψε τὰ μάτια τῆς. Ὅλα τῆς ἦταν ἄγνωστα, τρομακτικά...

—Μαμμά! φώναξε.

Μιὰ βρογχὴ φωνή, ἀπάντησε.

—Λιλίκα! παιδί μου!

Ἡ μαμμά! Ἡ μικρούλα ζάρωσε. Τώρα, σίγουρα, θὰ τὴν τιμωροῦσε. Παρακάλεσε:

—Μπαμπά! Συχώρεσέ με!

Δὲν δυνάτα μπράτσα τὴν ἀρπάξαν καί τὴ σηκώσαν ψηλά. Ἐνοῶσε τὰ χέρια νά κλείνουν, καί αὐτὴ βρέθηκε στήν ἀγκαλιά τοῦ μπαμπά. Τὸ πρόσωπό του ἔσκυψε στὸ δικό τῆς, τὰ χεῖλια του ἄγγισαν τὸ μάγουλό τῆς, καί ἓνα δάκρυ καυτὸ κύλησε στὸ προσωπάκι τῆς.

—Λιλίκα. Γιατί μᾶς τῶκαμες αὐτό; Ἀ! νᾶξερές με τί ἀγωνία περάσαμε τὴ νύχτα!

—Νόμισα πῶς θὰ μ' ἐδιωχνες... καί ἤθελα... νά φύγω μονάχη... σήμερα τὸ πρωῒ.

—Νὰ φύγῃς; Καί τί θὰ γινόμαστε χωρὶς ἑσένα;

Τὴν ἀνέδασε καί τὴν κάθισε στὰ γόνατα τῆς μαμμάς. Δάκρυα, γέλια, φιλιὰ καί ἀγκαλιὰματα τὴν ἐπνίξαν. Κι' ὅταν σήκωσε τὸ κεφάλι καί ἀντίκρουσε τὶς χλωμές δακρυσμένες μορφές, ποὺ ἔλαμπαν τώρα, κατάλαβε πιότερα ἀπ' ὅσα θὰ τῆς ἔλεγαν ἑκατὸ στόματα. Καί δήλωσε ἐπίσημα:

—Δὲ θὰ τὸ ξανακάνω ποτέ!..

ΕΛΕΝΗ ΡΕΞ-ΖΑΦΥΡΓΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΚΑΤΟ ΦΛΟΥΡΙΑ

Ἡ Ἀνατολίτης, ὁ τεμπέλης, καθόταν στὸ παραγώνι.

Δὲν ἦταν κορίτσι, νά τὸν πῇς σταχτοπούτα· δὲν ἦταν γέρος, νά τῇς πῇς φοβόταν τὸ κρύο· δὲν ἦταν σκάτης, νά μὴ μπορῇ νά δουλέψῃ· ἦταν ἀντρας γερός καί δυνατός, μὰ δὲν τὴν ἀγαποῦσε τὴ δουλειά, προτιμοῦσε τὸ καθιστό.

Παρακαλοῦσε λοιπὸν τὸ Θεὸ νά τοῦ ρίξῃ ἑκατὸ φλουριά μπροστά του.

—Ἐνεήντα ἐννιά νά εἶναι, ἔλεγε, δὲ θὰ τὰ πάρω· θέλω σωστὰ ἑκατό. Ἦ ἀκούς;

—Τ' ἀκούω, νά λές!

—Δὲν πᾶς, ἀντρα μου, νά δουλέψῃς; τοῦλεγε ἡ γυναίκα του, σήμερα εἶναι ἥλιος χαρὰ Θεοῦ.

—Ὅχι, καλή μου, τῆς ἀποκρινόταν ἐκεῖνος, δὲν πρέπει νά φύγω ἀπ' τὸ παραγώνι.

—Μὰ γιατί;

—Γιατί ὁ Θεὸς θὰ μοῦ ρίξῃ ἑκατὸ φλουριά καί πρέπει νά εἶμαι ἐδῶ νά τὰ πάρω. Ἐκατὸ θὰ μοῦ ρίξῃ, τὰ κοῦς; Ἐνεήντα ἐννιά νά εἶναι, δὲν τὰ παίρνω.

—Μπρὲ τζάνουμ. πάρ' τα! τοῦλεγε κοροϊδευτικὰ ἡ γυναίκα του.

—Δὲν τὰ παίρνω, σοῦ λέω, θέλω σωστὰ ἑκατό!

Ἡ Θεός, ποὺ τὸν ἀκούγε βέβαια, δὲν τοῦρριχνε τὰ ἑκατὸ φλουριά, καί αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νά κάθεται στὸ παραγώνι καί νά τὰ περιμένῃ.

Ὡστόσο οἱ παρὰδες τοὺς τελείωναν καί ἡ γυναίκα του, βλέποντας πῶς θὰ πεινάσουν, ἀφοῦ πολλὲς φορές τὸν πρότρεψε νά πάῃ νά δουλέψῃ καί κάθε φορὰ ἀκούγε τὰ ἴδια, ἀναγκάστηκε νά πάῃ ἐκεῖνη στὴ δουλειά.

Πῆγε λοιπὸν καί ἔγινε δούλα στὸ σπίτι τοῦ πλούσιου γείτονά τους, τοῦ Ἑβραίου, καί ἔτσι δὲν πέθαναν ἀπ' τὴν πείνα.

—Μὰ γιατί δὲν πάει ὁ ἀντρας σου νά δουλέψῃ, μόνο ἀναγκάζεσαι νά δουλεύῃς ἐσύ; τὴ ρώτησε ὁ πλούσιος Ἑβραῖος.

—Ἀς τον. λέει ἐκεῖνη. τοῦ κόλλησε μιά ἰδέα, πῶς θὰ τοῦ ρίξῃ ὁ Θεὸς ἑκατὸ φλουριά καί κάθεται νά τὰ πάρῃ· λέει μάλιστα πῶς ἄμα εἶναι ἐνεήντα ἐννιά, δὲ θὰ τὰ πάρῃ. Θέλει σωστὰ ἑκατό.

Ἡ Ἑβραῖος γέλασε μὲ τὴν καρδιά του.

—Θὰ πάω, εἶπε, νά τὸν βρῶ καί ἐγὼ, νά δῶ ἂν θὰ πῇ καί σὲ μένα τὰ ἴδια.

Καί πραγματικῶς πῆγε καί τὸν βρῆκε.

Ἡ ἀνθρωπὸς ἐπανάλαβε τὰ ἴδια καί στὸν πλούσιον Ἑβραῖον.

Ἡ Ἑβραῖος εἶδε πῶς ἡ συνομιλία τοῦ γείτονου τοῦ ἦτανε διασκεδαστική, καί πῆγε καί δευτέρη καί τρίτη φορὰ. Ἡ φτωχὸς τοῦ ἔλεγε πάντα, πῶς ὁ Θεὸς θὰ τοῦ ρίξῃ τὰ ἑκατὸ φλουριά καί πρόσθετε ταχτικά, πῶς ἐνεήντα ἐννιά νά τοῦ ρίξῃ, δὲ θὰ τὰ πάρῃ.

Ἡ Ἑβραῖος λοιπὸν ἔβαλε ἐνεήντα ἐννιά φλουριά μέσα σὲ μιά σακκούλα καί, βέβαιος πῶς ὁ γείτονάς του δὲ θὰ τὰ πάρῃ, καθὼς τὸν ἔδεβαίωσε, ἔρριξε τὴ σακκούλα ἀπὸ τὸ τζάκι μέσα στήν κάμαρα τοῦ φτωχοῦ, καί ὕστερα πῆγε καί ὁ ἴδιος γιά νά ἰδῇ τὰ ποτέλεσμα. Ἡ φτωχὸς πῆρε τὴ σακκούλα καί ἄρχισε νά μετρᾷ τὰ φλουριά. Εἶδε πῶς ἦταν ἐνεήντα ἐννιά, μὰ δὲν τὰ φέρισε, ὅπως ἠαροῦσε ὁ Ἑβραῖος, μόνο τὰ βάλε στὸν κόρφο του λέγοντας:

—Ἐσύ, Θεούλη μου. ποὺ μοῦ ἔρ-

ρίζες τὰ ἐνεήντα ἐννιά φλουριά, θὰ μοῦ ρίξῃς καί ἓνα ἄκόμα!

Ἡ Ἑβραῖος, βλέποντας πῶς ὁ γείτονάς του πῆρε τὰ ἐνεήντα ἐννιά φλουριά, ἄρχισε νά φωνάζῃ λέγοντας, πῶς αὐτὸς τὰ ἔρριξε ἀπὸ τὸ τζάκι, γιά νά τὸν δοκιμάσῃ, μὰ ἐκεῖνος γέλοῦσε καί ἀνάγκασε τὸν Ἑβραῖον νά τοῦ ἀδείασῃ τὴ γωνιά

Ἡ Ἑβραῖος τότε ἀναφέρθηκε στὸν κατὴ· μὰ ὁ κατὴς ἔδωσε δίκιον στὸ φτωχό. Γιατί, εἶπε, δὲν εἶναι δυνατό ὁ πολυέσπλαχνος Ἀλλὰχ νὰ φέρῃ ἔτσι ἓνα πιστόν του, ποὺ τὸν παρακαλοῦσε κάθε μέρα, οὔτε μπορεῖ νά πιστέψῃ κανεὶς, πῶς ἓνας Ἑβραῖος ριψοκινδύνεψε ἐνεήντα ἐννιά φλουριά ἔτσι γιά δοκιμή.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

—Ἐπέβαλες σήμερα τὰ σεβασμάτα σου στήν Α. Μεγαλειότητα, τὴ βασιλισσα, πρίγκιπά μου;

Ἡ Τόμ κόμπιασε, χαμήλωσε τὸ κεφάλι του καί ἦταν ἔτοιμος νά δώσῃ μιά ὁποιαδήποτε ἀπάντηση στήν τύχη, ἀλλ' εὐτυχῶς στὴ θέση του ἀπάντησε ὁ λόρδος Σάντ-Τζών καί μὲ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ αὐλικοῦ, ποὺ ποτέ του δὲν τὰ χάνει, εἶπε:

—Ἡ πρίγκιπας ἐπισκέφθηκε σήμερα τὸ πρωῒ τὴ βασιλισσα, εὐγενεστάτη λαίδη, καί ἐκεῖνη τὸν καθυστάσε γιά τὴν κατάστασιν τῆς υγείας τοῦ Μεγαλειοτάτου. Ἐτσι δὲν εἶναι ὑψηλότητα:

Ἡ Τόμ φιθύρισε μερικὰ λόγια, ποὺ μπορούσαν νά θεωρηθοῦν καί ὡς διαβεβαίωση αὐτῶν ποὺ εἶπε ὁ Σάντ-Τζών, ἐξακολουθοῦσε ὁμως νά ἔχῃ σκυμμένο τὸ κεφάλι. Ὅταν ἀργότερα ἔγινε συζήτηση ἀντὶ τῆς πρίγκιπας ἔπρεπε νά διακόψῃ προσωρινὰ τὰ μαθήματά του, ἡ λαίδη Ἰωάννα φώναξε:

—Ἀ, τί κῆρυμα! τί κῆρυμα! Κι' ἔκανες τόσες προόδους! Τί νὰ γίνῃ ὁμως; Πρέπει νά κάνῃς ὑπομονὴ γιά λίγο καιρό. Θὰ γίνῃς καί σὺ περίφημος γιά τὴν πολυμάθεια σου, ὅπως ὁ πατέρας σου, καί καμμιὰ γλώσσα δὲν θὰ σοῦ εἶναι ξένη.

—Ἡ πατέρα μου! φώναξε ὁ Τόμ, ποὺ γιά μιά στιγμὴ ἔλασε τὸ ρόλο του. Μ' αὐτὸς καλὰ-καλὰ οὔτε ἀγγλικά δὲν ξέρει νά μιλήσῃ, καί ὅσο γιά τὴν πολυμάθειά του...

Σήκωσε τὸ κεφάλι του καί συνάντησε τὴ ματιά τοῦ λόρδου Σάντ-Τζών. Σταμάτησε μονομιᾶς, κατακοκκίνησε καί ἐξακολούθησε μὲ θλιμμένη φωνή:

—Ἀχ, ἡ ἀρρώστειά μου μὲ κάνει νά λέω ἀνοησίες καί τὸ μυαλό μου δὲν εἶναι ἐξάστερο. Ἡ Θεός νά μὲ φυλάξῃ νά ξεστομίσω ἄλλη φορὰ τέτοια λόγια γιά τὸν βασιλιά!

—Αὐτὸ τὸ ξέρουμε, ὑψηλότητα, εἶπε ἡ πρίγκιπσσα Ἐλισσάβετ, καί μὲ τὰ λόγια αὐτὰ πῆρε τὸ χέρι τοῦ

ἀδελφοῦ τῆς ἀνάμεσα στὰ δικά της καί τὸ χεῖρ δέχετο μὲ ἀγάπη καί σεβασμό. Μὴ στενοχωριέσαι γι' αὐτό, ἐξακολούθησε. Δὲ φταῖς ἐσύ, ἡ ἀρρώστειά σου εἶναι ἡ αἰτία.

—Εἰσθε πολὺ καλὴ μαζί μου, εὐγενικὰ λαίδη, εἶπε μὲ συγκίνηση ὁ Τόμ, ἡ καρδιά μου σᾶς τὸ ἀναγνωρίζει καί ἐπιτρέψτε μου νά σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου.

Σὲ λίγο, ἡ εὐθυμὴ μικρούλα, ἡ λαίδη Ἰωάννα, εἶπε στὸν Τόμ μιά ἀρχαία ἐλληνικὴ φράση, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ συνήθιζαν μεταξύ τους. Μὰ ἡ πρίγκιπσσα Ἐλισσάβετ, εἶδε ἀπὸ τὸ χαμένο ὕψος τοῦ Τόμ ὅτι δὲν καταλάβαινε οὔτε λέξη, καί δίνοντας αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν, ἀντὶ γιὰ κεῖνον, γύρισε τὴ συνομιλίαν ἄλλῃ κατεύθυνση.

Ἐτσι πέρασε εὐχάριστα ἡ ὥρα καί χωρὶς κανένα ἀπευκατατο. Ἡ Τόμ ἔκανε ὁλοένα καί λιγώτερες ἀπροσεξίες καί λάθη, καί ἔτσι σιγά-σιγά ἔγινε πρὶν ἡμερῶν καί λιγώτερο συνεσταλμένος, καθὼς ἔβλεπε μάλιστα μὲ πόση ἀγάπη προσπαθοῦσαν οἱ πρίγκιπες νά τὸν βοηθοῦν. Κι' ὅταν ἔκουσε ὅτι θὰ τὸν συνόδευαν καί οἱ δύο στὸ ἐπίσημον γεῖμα τοῦ Λόρδου Δημάρχου, ἡ καρδιά του φτερούγιζε ἀπὸ χαρὰ καί ἀνακούφιση. Γιατί καταλάβαινε πῶς δὲ θὰ βρισκόταν ἀπομονωμένος ἀνάμεσα σ' ὅλο τὸν ξένο κόσμον. Κι' ὁμως, ἀν' ἀκούγε αὐτὴ τὴν ἰδίαν εἰδησημὴ ὥρα πρὶν, θὰ αἰσθανόταν ἀπερίγραπτον τρόμον.

Οἱ φύλακες ἄγγελοι τοῦ Τόμ, οἱ δύο λόρδοι, ἦταν πολὺ λιγώτερο εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰ τρία παιδιά. Τοὺς φαίνονταν σὰ νὰ κυβερνοῦσαν ἓνα μεγάλο καράβι καί νά προσπαθοῦσαν νά τὸ περάσουν ἀπὸ ἓνα ἐπικίνδυνον κανάλι.

Βρίσκονταν διαρκῶς σ' ἐπιφυλακὴ καί ἔδρασκον ὅτι ἡ ὑψηλὴ ὑπηρεσία, ποὺ τοὺς εἶχε ἀναθέσει ὁ βασιλιάς, κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ παιχνιδάκι. Ὅταν λοιπὸν, τὴν ὥρα ποὺ ἐτοιμάζονταν νά φύγουν οἱ πρίγκιπες, ἀναγγέλλθηκε ὁ μικρὸς λόρδος Γκίλφορντ Ντὼν-

τλεῦ, τοὺς φάνηκε ὅτι ὁ προστατευόμενός τους ἦταν πολὺ κουρασμένος γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ψεύτικο ρόλο του, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν αἰσθάνονταν πιά ἀρκετὸ κουράγιο, ὥστε νὰ ρχίσουν πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν τόσο ἐπίπονη ἐπίβλεψή του. Γι' αὐτὸ συμβούλευσαν μὲ σεβασμὸ ὕψος τὸν Τόμ νὰ παραγγείλῃ, ὅτι δυστυχῶς δὲ μπορεῖ νὰ δεχθῇ τὸ νεαρὸ ἐπισκέπτη, καὶ τὴ συμβουλὴ τους αὐτὴ τὴν ἀκολούθησε ὁ Τόμ μὲ μεγάλη προθυμία. μ' ὅλο πὺδ ἡ μικρούλα λαϊδὴ Ἰωάννα κατέβασε κάπως τὸ μουτράκι της, δταν ἀρνήθησαν τὴν εἰσοδοὶ στὸν ἀγαπημένο φίλο καὶ σύντροφο τῶν παιχιδιῶν της.

Ἐπακολούθησαν λίγα λεπτά σιγῆς. Ὅλοι σιωποῦσαν σὰ νὰ περιμέναν κάτι. καὶ μόνο ὁ Τόμ δὲν ἤξερε τί ἐπρεπε νὰ κάνῃ. Κοίταξε ἀπεγνωσμένα τὸ λόρδο Χέρτφορντ, πὺδ τοῦ ἔκανε ἕνα νόημα, μὰ κι' ἀπ' αὐτὸ δὲν κατάλαβε. Τότε πάλι ἔσωσε τὴν περίστασι ἡ ἐξυπνὴ Ἐλισάβετ. Ὑποκλίθηκε μπροστὰ του καὶ εἶπε:

— Εὐαρεστεῖται ἡ Ὑψηλότης σας νὰ μὰς ἐπιτρέψῃ ν' ἀποσυρθοῦμε;

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἔκτελέσω κάθε ἐπιθυμία σας, εὐγενικὲς κυρίες, εἶπε ὁ Τόμ, ἀλλὰ θὰ προτιμοῦσα νὰ εἶναι ὁ,τιδήποτε ἄλλο, παρὰ νὰ στερηθῶ τὸ φῶς καὶ τὴν εὐλογία τῆς παρουσίας σας. Σὰς εὐχομαι καλὴνύχτα κι' ὁ Θεὸς νὰ σὰς σκέπῃ.

Λέγοντας αὐτά, ὁ Τόμ γελούσε ἀπὸ μέσα του.

— Νά, σκέφθηκε. Κάτι μ' ὠφέλησε πὺδ στὰ παραμύθια πὺδ διάβαζα καὶ στὶς ἱστορίες πὺδ ἐπλάθα μὲ τὸ μυαλό μου, εἶχα ὅλη ὥρα νὰ κάνω μὲ βασιλόπουλα. Τουλὰχιστα τώρα ξέρω κάπως νὰ μεταχειρίζομαι τὴν ἐπίσημη γλῶσσα πὺδ μιλοῦν ἐδῶ μέσα.

Ὅταν ἐφυγαν οἱ δυὸ μικρὲς πριγκίπισσες, ὁ Τόμ ἐστράφηκε πρὸς τοὺς συμβούλους του καὶ εἶπε κουρασμένος:

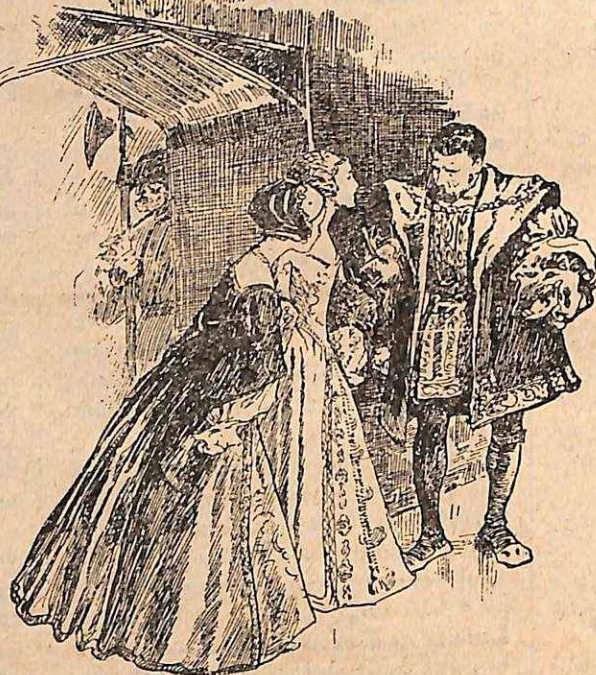
— Μὲ τὴν ἀδεία σας, κύριοι, ἐπιτρέψτε μου νὰ ξαπλωθῶ λιγάκι γιὰ νὰ ξεκουρασθῶ.

Ἡ Ὑψηλότης σας δὲν ἔχει παρὰ νὰ διατάξῃ, εἶπε ὁ λόρδος Χέρτφορντ, κι' ἐμεῖς δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ὑπακούομε. Μιὰ μικρὴ ἀνάπαυση σὰς εἶναι ἀλλωστε ἀπαραίτητη ἐξαιτίας τῆς ἀδιαθεσίας σας.

Ἐσήμανε ἕνα κουδούνι καὶ παρουσιάστηκε ἕνας ἀκόλουθος, ὁ ὁποῖος

ἔλαβε τὴ διαταγὴ νὰ καλέσῃ τὸν σὲρ Οὐίλιαμ Χέρμπερτ. Ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος τοῦ βασιλόπουλου παρουσιάστηκε ἀμέσως καὶ δῆγγσε τὸν Τόμ σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο. Ὁ Τόμ εἶδε ἐδῶ μιὰ ἀσημένια κούπα καὶ θέλησε νὰ πιῇ νερό, μὰ εὐθὺς ἕνας ὑπηρέτης, ντυμένος στὰ βελούδα καὶ στὰ μεταξωτά, πρὶν προφθάσῃ ἀκόμα ὁ Τόμ νὰ πιᾷ τὴν κούπα στὰ χέρια του, ἔτρεξε, τὴν πήρε καὶ, γονατίζοντας μπροστὰ του, τοῦ τὴν παρουσίασε σ' ἕνα χρυσὸ δίσκο.

Ὁ ἄμοιρος φυλακισμένος κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα. Θέλησε νὰ βγάλῃ τὰ

«Μόλις οἱ δυὸ πριγκίπισσες μῆχαν μέσα...» (Σελ. 74, στ. γ')

παπούτσια του, καὶ μὲ μιὰ δειλὴ ματιά ζήτησε τὴν ἀδεία νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ πράγμα· μὰ εὐθὺς ἕνας δευτερός πλουσιοντυμένος ὑπηρέτης, γονάτισε μπροστὰ στὸν κατὰπληκτο Τόμ καὶ τὸν ἀπάλλαξε ἀπ' αὐτὸν τὸν κόπο.

Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς ἀκόμα προσπάθειες νὰ ὑπηρετήσῃ μόνος του τὸν ἑαυτὸ του, πὺδ ἀπέτυχαν ὅπως καὶ ἡ πρώτη, ἀφέθηκε ἐπιτέλους ὁ Τόμ στὰ χέρια τῶν βασιανιστῶν του. Ἀρκέσθηκε μονάχα ν' ἀναστενάξῃ βαθιὰ καὶ νὰ πῇ ἀπὸ μέσα του:

— Νά πάρῃ ἡ εὐχή! Στὸ τέλος δὲ θὰ μ' ἀφήσουν οὔτε νάναπνέω καὶ νάναπνέω μου!

Τυλιγμένος σὲ μιὰ ζεστὴ ρόμπα, καὶ μὲ μαλακὲς παντούφλες στὰ πόδια του, ξαπλώθηκε ἐπιτέλους ὁ πολυδασανισμένος Τόμ σ' ἕνα ἀναπαυτικό σόφά· μὰ δὲ μπορούσε ν' ἀπο-

κοιμηθῇ, γιὰ τὸ μυαλό του ἦταν γεμάτο ἐννοιες κι' ἡ κάμαρα γεμάτη αὐλικούς. Τὶς πρώτες δὲ μπορούσε νὰ τις διώξῃ, μὰ δὲν ἤξερε κιόλας μὲ τί τρόπο νὰ ξεφορτωθῇ τοὺς δευτέρους—κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ ὑποφέρει τὸ ἴδιο μ' ἐκείνους, γιὰ τὸ ὅτι δυστυχισμένοι ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ στέκονται ὅλη τὴν ὥρα ὄρθιοι.

Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Τόμ, ἔμειναν οἱ δυὸ ἐπίσημοι σύμβουλοι τοῦ μόνου του. Γιὰ ἕνα διάστημα κοίταξαν ἀφηρημένοι μπρὸς τους, κούνησαν σκεπτικοὶ τὸ κεφάλι τους καὶ τέλος ὁ λόρδος Σάντ-Τζὼν εἶπε:

— Μιλήστε μου εὐλικρινῶς: Πῶς σὰς φαίνονται τὰ πράγματα;

— Γιὰ νὰ σὰς μιλήσω καθαρά, ἀπάντησε ὁ Λόρδος Χέρτφορντ: Ὁ βασιλιάς πλησιάζει στὸ τέλος του, ὁ ἀνιψιός μου ἔχασε τὸ λογικό του, στὸ θρόνο θ' ἀνέβῃ τρελλός καὶ θὰ βασιλέψῃ τρελλός. Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ τὴν Ἀγγλίαν, γιὰ τὴν ἔχει μεγάλη ἀνάγκη τῆς προστασίας του.

— Πραγματικὰ ἔτσι φαίνονται τὰ πράγματα, ἀλλὰ... ἀλλὰ... ἐσεῖς δὲν ἔχετε λοιπὸν καμμιά ἀμφιβολία ὅτι...

Ἐδῶ ὁ Λόρδος Σάντ-Τζὼν κοντοστάθηκε καὶ δὲν προχώρησε περισσότερο. Καταλάβαινε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὅτι ἔθιγε ἕνα ἐπικίνδυνον ζήτημα. Ὁ Λόρδος Χέρτφορντ στάθηκε μπρὸς του καὶ τὸν κοίταξε στὰ μάτια μὲ καθαρό καὶ ξάστερο βλέμμα:

— Ἐμπρός! ἐξακολουθήστε.

Δὲν σὰς ἀκούει ἐδῶ κανένας ἄλλος ἀπὸ μένα. Ποιὲς εἶναι οἱ ἀμφιβολίες πὺδ λέτε;

— Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν ἐκφράσω καθόλου τίς σκέψεις μου, κύριε κόμη, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε γι' αὐτὰ πὺδ θὰ τολμήσω νὰ πῶ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι παράξενο, πὺδ ἡ τρέλλα ἔφερε τέτοια μεταβολὴ στὴ στάση του καὶ στὸ φέρεσίμου του; Βέβαια κι' οἱ τρόποι του κι' ἡ γλῶσσα του εἶναι ἀκόμα εὐγενικοὶ· σὲ ὁρισμένες ὁμῶς μικρολεπτομέρειες, τελείως διαφορετικοὶ ἀπὸ πρὶν. Δὲν εἶναι παράξενο πὺδ, μέσ' στὴν τρέλλα του, δὲν γινώριζε τὸν πατέρα του; πὺδ παραξενεύεται γιὰ τίς τιμὲς καὶ τὸ σέβας πὺδ τοῦ ἀπονέμει ἡ ἀκολουθία του; πὺδ θυμᾷται ἀκόμα μερικὰ Λατινικά, ἀλλὰ δὲν ἔχει ιδέα ἀπὸ Γαλλικά κι' Ἑλληνικά;...

Στάθηκε λίγο κι' ἐξακολούθησε: (Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΔΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο — ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε. Ἦλθε τὸ Πάσχα.

Μεγάλῃ γιορτῇ γινόταν στὸ Ὁρφανοτροφεῖο ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Παρακαλοῦσαν ὅλες τίς εὐεργέτριες τοῦ μοναστηριοῦ νὰ βρεθοῦν στὴ λιτανείαν, πὺδ θὰ γινόταν μέσ' στὴν ἐκκλησίαν τοῦ μοναστηριοῦ.

Ὁ ἑσπερινὸς τελείωσε, πολλοὶ ἦταν κιόλας μαζεμένοι ἐξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας γιὰ νὰ ἰδοῦν τὴ γιορτῇ.

Σὲ λίγο μιὰ μικρὴ καμπάνα ἀκούστηκε, κι' ἀμέσως ἡ πόρτα ἀνοιξε διάπλατα καὶ φάνηκε ἡ συνοδεία.

Ἡ Δούκισσα ντὲ Μπρεβάν, καλὴ φίλη τῆς ἡγουμένης, καλλιτέχνις καὶ πολὺ ρωμαντικὴ, παρακολουθοῦσε μὲ μεγαλὴ προσοχή αὐτὴ τὴν τελετὴ, πὺδ λογάριζε νὰ τὴ ζωγραφίσῃ.

Σιγὰ-σιγὰ ἡ συνοδεία περνοῦσε. Ἐπὶ κεφαλῆς ὁ Σταυρὸς μὲ κορδέλλες πὺδ κυμάτιζαν στὸν ἀέρα, κατόπι, δυὸ-δυὸ, σιωπηλές, μὲ τὰ βλέφαρα κατεβασμένα καὶ μὲ ἄνθη στὰ χέρια, ἀκολουθοῦσαν οἱ ὄρφανές, καὶ τέλος οἱ καλόγριες ὅλες μὲ κερὰ στὰ χέρια.

Τὸ θέαμα ἦταν πράγματι γραφικώτατο καὶ σχεδὸν πένθιμο μ' αὐτὴ τὴ σιωπὴ, πὺδ τὴ διέκοπτε, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, ὁ ἦχος τῆς μικρῆς καμπάνας.

Ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν κοίταξε τὸ πέρασμα τῶν ὀρφανῶν μ' ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον. Τώρα περνοῦσε ἡ ἡμεσὰ τάξη· οἱ ὄρφανές προχωροῦσαν, μὲ τὰ μαῦρα τους φουστάνια καὶ τίς πλατεῖες πράσινες κορδέλλες τῆς τάξης τους.

Ἐξαφνὰ ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν ἐσκίρτησε: τὸ καλλιτεχνικὸ τῆς μάτι ἔχει ξεχωρίσει, μέσα στίς ὁμοιόμορφες στολές, μιὰ πὺδ τὴν ἐξέπληξε μὲ τὴν παραδοξότητά της: ἔμοιαζε σὰν ἕνα ὠραῖο φοῖνικα μέσα σ' ἕνα ἄγριο δάσος· κι' αὐτὴ παρουσίαζε τὴν ἴδια μυστηριώδη κι' ὠραία ἀντίθεση. Πῶς λοιπὸν βρισκόταν στὸ ὄρφανοτροφεῖο αὐτὴ ἡ ἀριστοκρατικὴ ὑπαρξή;

Μέσα σ' ἕνα λεπτό, ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν εἶχε ἐξετάσει τὸ ὠραῖο τῆς

πρόσωπο μὲ τὰ λεπτὰ χαρακτηριστικά, πὺδ ἔμοιαζε σὰν ἄνθος, παρατήρησε τὰ ὀλόξανθα σκουρὰ μαλλιά της, πὺδ παρ' ὅλο πὺδ ἦταν σφικτοδεμένα, δὲν τὴν ἀσχέμιζαν καθόλου, ἀπεναντίας τῆς ἔδιναν κάτι τὸ παλαιϊκὸ, πὺδ τῆς πῆγαινε θαυμάσια, καθὼς καὶ τὸ χοντρὸ μαῦρο φόρεμα, πὺδ τῆς ἔδινε κάτι τὸ ἡγεμονικὸ στὴν ὠραία τῆς ἐμφάνιση· στὰ δυὸ τῆς λεπτὰ χέρια κρατοῦσε καλὰ μερικὰ χρυσὰ χρυσάνθεμα, κι' ἀκολουθοῦσε σοβαρά, μὲ κατεβασμένα τὰ μάτια καὶ

«Ἡ Ἐδιθ φόρεσε σὰν ὅλες τίς ὄρφανές τὴ μαύρη ποδιά καὶ τὰ χοντροπάπουτσα...» (Σελ. 78, στ. β')

μὲ σφιγμένα τὰ χεῖλη, σὰν νὰ θελε νὰ κρατήσῃ τὰ κλάματα.

— Ποιὰ εἶναι αὐτὴ; ψιθύρισε ἡ Δούκισσα, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐκπληκτη καθὼς ἔβλεπε αὐτὸ τὸ παράξενο κοριτσάκι.

Ἡ λιτανεία προχωροῦσε ἀργὰ μέσ' στοὺς μαϊάνδρους τῶν δειντροστοιχιῶν. Τέλος ἔφθασε σ' ἕνα ψηλὸ σταυρό, πὺδ βρισκόταν στὸ βάθος τοῦ κήπου. Ἐκεῖ κάθε χρόνο τὸ μοναστήρι γιόρταζε τοὺς νεκρούς του καὶ προσευχόνταν γιὰ τίς πεθαμένες καλόγριες οἱ ὄρφανές. Ἡ μικρούλα μὲ τὰ χρυσὰ ἄνθημα ἦταν γονατισμένη κοντὰ στὴν ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα.

Ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν τὴν εἶδε νὰ σκορπᾷ μὲ μιὰ κίνηση ἀργὴ κι' ἀφηρημένη, τὰ λουλούδια στὰ σκαλιά τοῦ σταυροῦ, ψιθυρίζοντας κάποια προσευχή. Κοντὰ της, ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα κρατοῦσε τὸ κερὶ τῆς ἀναμμένο, σὰ τύμβολο τῆς ἀναστάσεως, ἀλλὰ κι' αὐτῆς τὰ μάτια ἦταν πολὺ μακριὰ. Τὸ μυαλό της εἶχε ξεχάσει τίς καλόγριες καὶ τίς μικρούλες ὄρφανές, πὺδ κοιμόνταν τὸν τελευταῖο τους ὕπνο. Τὸ μυαλό της εἶχε πᾶει σ' ἄλλους τάφους μακρινούς, ὅπου κανεὶς δὲν θάλεγε σήμερα οὔτε μιὰ προσευχή. Βράδυαζε, ἡ μικρὴ καμπάνα χτυποῦσε πάντα λυπητερά, ἔκανε πολὺ κρύο, ὅλα ἦταν πένθιμα.

Ἐξαφνὰ, ἡ δούκισσα εἶδε τὴ μικρούλα νὰ πέφτῃ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀδελφῆς Ἰωσηφίνας καὶ νὰ κλαίῃ. Ἡ μεγάλη κυρία συγκινήθηκε, ἀλλ' ἡ καλλιτέχνις ἐνθουσιάσθηκε.

— Τί ὠραῖο πῖνακα θὰ καναν οἱ δυὸ μαζί ἔτσι, ὅπως εἶναι! σκέφτηκε. Τί ὠραῖο μοντέλο πὺδ θὰ ἦταν, ἰδίως ἡ μικρούλα, μὲ τὰ ξανθὰ μαλλάκια της, μοιάζει σὰν πριγκίπισσα μετεμφισμένη! τί ὁμορφιά! τί χαριτωμένη! πὺδ ἄραγε νὰ τὴν βρῇκε ἡ ἀδελφὴ Ἰωσηφίνα;

Ἡ λιτανεία ξανασηματικώταν, ἡ κυρία ντὲ Μπρεβάν παρακολουθοῦσε μὲ τὰ μάτια τὴν «μετεμφισμένη πριγκίπισσα» μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἐξαφνὰ, σταμάτησε ἀπὸ μιὰ αἰφνίδια σκέψη. «Πῶς δὲν τὸ σκέφθηκα προτύτερα, νὰ ἀκριβῶς, ὅτι χρειάζεται στὴ Λαϊδὴ, Σφεζενχάμ!... Μόλις τελειώσει ἡ λιτανεία, θὰ τρέξω νὰ ζητήσω πληροφορίες καὶ θὰ τῆς γράψω ἀμέσως».

Μόλις πέρασε ἡ συνοδεία, ἡ δούκισσα ἔτρεξε πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἰωσηφίνα.

— Ἀδελφὴ μου, πᾶμε μέσα, ἔχω νὰ σοῦ πῶ κάτι πολὺ ἐπείγον! Κι' ἀμέσως μῆλκε στὴν αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ κάθισε σὲ μιὰ ψάθην πολυθρόνα.

— Ε, τί τρέχει, ἀγαπητὴ μου, τί εἶναι αὐτό, τὸ τόσο βιαστικό; τῆς λέει ἡ καλόγρια.

— Νὰ σοῦ πῶ τί συμβαίνει, μὲ δυὸ λέξεις.

Κι' ἀφοῦ ἔβαλε ἀπ' τὴ μαροκινὴ τῆς τσάντα ἕνα γράμμα, ἀρχισε: (Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΘΗΝΑ ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΣΕ πολλά ευρωπαϊκά Κράτη, έχουν καθιερώσει, τα τελευταία χρόνια, μια ωραία γιορτή, που την όνομάζουν Γιορτή του Βιβλίου (γιατί μια εβδομάδα διαρκεί) ή Πανήγυρη (foire) του Βιβλίου. Κυρίως δεν είναι παρά μια Αγορά, μια λαϊκή Αγορά, όπου εκθέτουν και πουλάνε μόνο βιβλία. Όλοι οι εκδοτικοί Οίκοι στέλνουν τις καλύτερες τους εκδόσεις, διαλεχτά βιβλία που τα χρυσόδεχουν. Μερικοί μάλιστα τα τυπώνουν επίτηδες για τη γιορτή. Στις πόλεις, στις πλατείες, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς. Εξαιρετικά, για τις ημέρες εκείνες, τα βιβλία δίνονται σε μικρότερες τιμές απ' όση τα βρίσκει κανείς, τις άλλες, στα βιβλιοπωλεία. Πολλά είναι υπογραμμένα κι από τους συγγραφείς τους, πράγμα που μεγαλώνει την αξία του βιβλίου. Και, για να προετοιμασθεί ο κόσμος, να ενδιαφερθεί, να κουνήσει, οι εφημερίδες και τα περιοδικά γράφουν για τη γιορτή από πολύ καιρό, και τις τελευταίες ημέρες γίνονται σχετικές διαλέξεις. Η αγορά οργανώνεται όχι μόνο στις πρωτεύουσες, αλλά συγχρόνως, και στις μικρότερες επαρχιακές πόλεις. Κι' έτσι σε μια εβδομάδα ξεδύνονται χιλιάδες, εκατομμύρια αντίτυπα βιβλίων, εκεί που, χωρίς τη γιορτή, έλο το χρόνο, δεν θα ξεδύνονταν ούτε τα μισά, ούτε το τέταρτο.

Μ' αυτό τον τρόπο ενισχύεται ή τόσο χρήσιμη βιομηχανία του Βιβλίου, που με την οικονομική κρίση, τη μεταπολεμική, κινδύνευε σχεδόν να σταματήσει. Κι' οι εκδοτικοί Οίκοι, που είχαν περιορίσει τις εκδόσεις τους, γιατί οι αποθήκες τους είχαν γεμίσει από απούλητα βιβλία, τις εξακολουθούν, τις πληθαίνουν, κι' όχι μόνο δίνουν έργα σε τόσους φτωχούς ανθρώπους — εργάτες χαρτοποιείων, τυπογραφείων, ταχυογραφείων, βιβλιοδετελών κλ. — αλλά παρέχουν και στον κόσμο την πνευματική εκείνη τροφή, που κινδύνευε να τη στερηθεί, από την άδιαφορία που έδειχνε χωρίς να θέλη. Γιατί όταν σ' έναν τόπο υπάρχει οικονομική κρίση κι' επομένως σκληρή βιοπάλη, καθέννας ξεχνά, παραμελεί, αναβάλλει να αγοράσει ένα βιβλίο — που το θέλει όμως, που το χρειάζεται — και πρέπει να συμβεί κάτι

έκτακτο για να τον κάνει να το θυμηθεί και να ταποφασίσει, — κάτι όπως ή ετήσια Βιβλιοπανήγυρη που σκέφτηκαν να κάνουν οι Ευρωπαίοι.

Από προέπου ρίχτηκε κι' έδω ή ιδέα να τους μιμηθούμε. Και με την αλήθεια, έμεις είχαμε περισσότερη ανάγκη, γιατί ή βιομηχανία του Βιβλίου, σε μας, ποτέ δεν ήταν σε μεγάλη ακμή κι' ανέκαθεν οι έλληνικοί εκδοτικοί Οίκοι παραπονιόνταν πως δεν είχαν αρκετούς πελάτες. Με την οικονομική κρίση το κακό μεγάλωσε. Η κυκλοφορία των βιβλίων, και των παιδ. καλών, περιορίσθηκε σημαντικά, πολλοί Οίκοι έπαψαν να κάνουν νέες εκδόσεις, κι' όσοι άντεχουν ακόμα, δεν κάνουν ούτε τις μισές απ' όσες έκαναν άλλοτε. Φυσικά, γιατί ο τόπος μας είναι μικρός, οι κάτοικοι λίγοι, οι γραμματισμένοι λιγότεροι, οι φιλαναγνώστες ακόμα λιγότεροι, κι' ή οικονομική κρίση απομάκρυνε κι' αυτούς τους λίγους από το αγαπημένο τους βιβλίο. Ένα σκούντημα, μια ένισχυση, ήταν πολύ αναγκαία. Και προσπάθησε να τη δώσει, πολύ αξιόπεινα, ο έδω «Σύλλογος των Φιλοτέχνων» μαζί με τη «Λέσχη Αύτοκινήτου» — δύο άριστοκρατικά σωμματαίον — και κατά τα περασμένα Χριστούγεννα, στο μέγαρο της Λέσχης, διοργάνωσαν μιά αγορά Έλληνικού Βιβλίου. Βάσταξε τρεις ημέρες. Πολλά βιβλία, είχαν μαζεθεί. Τα πουλούσαν κυρίες και δεσποινίδες της άριστοκρατίας. Κι' ή γενική είσπραξη έφτασε τις πενήντα χιλιάδες.

Αλλά ή αγορά αυτή έγινε κάπως βιαστική, δεν διαφημίσθηκε αρκετά για να πάρη είδηση ο πολύς κόσμος, περιορίσθηκε σ' ένα στενό κύκλο — στα μέλη σχεδόν των δύο σωμματαίων — και φυσικά τ' άποτελέσματα δεν ήταν σπουδαία. Τώρα σχεδιάζουν μιά άλλη σ' ευρύτερο κύκλο, λαϊκή, κατά το υπόδειγμα ακριβώς των ευρωπαϊκών. Την ανέλαβε μιά πολύ δραστήρια και φιλόκαλη κυρία — ή κ. Ψημένου — δ' Υπουργός της Παιδείας την πήρε υπό την προστασία του, θα γίνει στο Ζάππειο, ίσως την πρώτη εβδομάδα του Απριλίου, και για την ώρα... ή κυρία Ψημένου γυρεύει βοηθούς. Δεν πιστεύω να δυσκολευθεί να βρή για ένα τόσο ώρατο και χρήσιμο έργο. Και κρίνω απ' αυτό: Προχτές το βράδυ ήρθε στο γραφείο μου να μου εκθέση τα σχέδιά της και να ζητήσει τη συμβουλή μου. Κατά σύμπτωση, εκείνη την ώρα, ήταν στο γραφείο μου και δύο παλιά διαπλάσδουλα πολύ γνωστά σας, ή δ. Αιμιλία Πετράκη κι' ο κ. Στέφ. Παντερμαλής. Λοιπόν κι' οι

δύο, άμα άκουσαν τί πρόκειται να γίνει, προσεφέρθηκαν ελοπρόθυμα να βοηθήσουν. Ο κ. Παντερμαλής θα περιέλθη με την κ. Ψημένου τους Έκδοτικούς Οίκους, για να στείλουν βιβλία. Η δ. Πετράκη, με την αδελφή της που είναι φοιτήτρια, θα γίνουν πωλήτριες στο Ζάππειο. Κι' είπα με το νοῦ μου: Άν αυτή την ώρα, ήταν στο γραφείο μου κι' άλλα διαπλάσδουλα, — π. χ. ή δ. Καρακάλλου, ή δ. Μπουρνιά, ο κ. Λευκαδίτης, ή δ. Φαλαγγά, οι φοιτητρίδες μας, οι φοιτητές μας, ή Μικρομέγαλη, το Τριανταφυλλένιο Δάκρυ, ή Κυρά της Θάλασσας, το Ούρανο Τόξο κτλ. κτλ. — όλοι κι' όλοι, δεν θά προσφέρονταν με την ίδια προθυμία; Κι' έννοείται ότι θα χρειασθούν πολλοί για την Εβδομάδα των Βιβλίων. Αλλά είμαι βέβαιος πως ο φιλόκαλος, ο δραστήριος Διαπλάσδισμος των Αθηνών θα τους δώσει σχεδόν όλους. Καθένας και καθεμία, που θα συνεργασθεί με την κ. Ψημένου, θα έχει μιά περήφανη συναίσθηση πως συνετέλεσε στην πραγματοποίηση ενός ώρατου σκοπού.

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΝΗ

Βρέχει, και κάνει ή φύσις ήχους τόσο γλυκούς, που το βιβλίο ν' αφήσης, και να σταθής ν' άκούς.

Στη σκάλα, στο περβόλι, στην άκρη της φραγής, βρέχει γλυκά, και σ' όλη τη χώρα και τη γή.

Βρέχει στα παραμύθια, κι' εκείθε έχουν έρθει οι μάγοι οι άγαθοί και τριγυρνούν τα σπύτια.

Βρέχει και ξέρει ή φύσις νότες τόσο γλυκές, το φύλλο ν' τσακίσης με τις στιχουργικές.

Στης λάσπης τ' άκρο χείλος λοξός, στοχαστικός, διαβαίνει ο περιττός της γειτονιάς ο σκύλος.

Και του περιβολόρη κι' ο σούτα, κι' ούδ' ή χειρ: σά νήταν σε σφουγγάρι, βουλιάζουν οι τροχοί.

Βρέχει στα παραμύθια, κι' εκείθε άγορευσά τ' άγέρι απ' τα δασά θάμνα και κουφολίδια.

Στη διπλανή βιτρίνα, γραμμένα στα γυαλιά, ξεπλύνθηκαν τα κρίνα και τα τριανταφυλλιά.

Μά έχει ή πνοή φερμένα — του κάμπου μακρινά — όλα τ' άληθινά φύτρα, τα χόρτασμένα.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ

Μαβιά το δειλί τα βουνά και πάνω τους ρόδινα τα νέφη κι' ο κόλπος κάτω ο άνοιχτός, με δυο καίγια κάτασπρα, λές γνέφει στη μικρή πόλη τη λευκή στο γκρίζο κάστρο πούναι στο μυχό του. Ρόδια πολλά μες στο νερό έχει σπαρμένα ή δύση... στο βυθό του τα πρώτα φώτ' απ' τη στεριά, τρεμουλιαστές γραμμούλες, φτάνουν

και το ρολόι το παλιό της εκκλησίας χτυπά: Έφτά ή ώρα.

Δείλι γλυκό, νοσταλγικό. Αλκυονίδας μέρας γλυκό δειλί, πως μου άνοίγεις άπλά των χρυσονείρων διάπλατη την πύλη! Απ' τη μικρή βάρκα, βουβός με τα κουπιά άκίνητα στο χέρι τα δόλοτρεμα βλέπω νερά που τα φιλά άνάλαφρο τ' άγέρι και ζωντανεύουν άπλά οι ροδαυγές όνειρατων έντός μου. Λέω: «Ζω, ζω...» νά ή χαρά, ή πιο τρανή χαρά αυτού του κόσμου!

Στην όμορφιά σας άς χαρώ Αλκυονίδες μέρες, γλυκό θάμμα, πριν σκοτεινιάσει ο ούρανος και του Χειμώνα άρχίσει τ' άγριο κλάμα.

Περιπλοκάς

Η ΣΥΓΓΝΩΜΗ

Α'

Του το έδωσαν το γράμμα μιά Κυριακή στο καφενείο. Τρεμούλιασε ή καρδιά του σά διάβασε τις πρώτες γραμμές. Στο τέλος μάλιστα άναγκάστηκε να βάλει στα όγδα του μάτια το μαντήλι του — ένα μπλέ μ' άσπρες βούλες — κι' έκανε να μιλήση νά του φέρον χαρτί και μελάνι. Άξαφνα μιά άστραπή πέρασε από τα μάτια του.

«Α, μά όχι! Δέ θα τον κατάφερνε, κι' έτσι άμέσως μάλιστα, το παλιό παιδί! Τι; άάφταναν λίγες κλάψες σ' ένα χαρτί για να τον κάνουν νά ξεχάση τόσες νύχτες άγρύπνιας, τόσες άνεύπνες λαχτάρες και... ναι, τόσα βουβά δάκρυα; Όχι, δέ θα τον συγχωρούσε. Του είχε πει: «Θά τα κατάφερω μόνος.» Άς τα κατάφερνε λοιπόν!

Σηκώθηκε άπότομα πήρε το σκουφι και την άγκλίτσα του και βγήκε όξω. Ο ούρανος ήταν όλοξάστερος, γεμάτος άστρα κι' ένα άπαλό, δροσερό άγεράκι άνάδενε τα καινούργια φύλλα. Σκυφτός πήρε το στριφτό άνήφορο για το σπίτι του. Και νά, όλα του έρχόταν όλοξάστερα στο νοῦ του. Στην άρχή τί καλά που ζούσαν! Ο μοναχονιός του, ένα δυνατό, μελαχροινό παλληκάρι, φρόντιζε για όλα.

— Άντε σύ, πατέρα, γέραςες. Κάτσε νά ξεποστάσης. — Βρέ, τί μάς λές! άπαντούσε κοροϊδευτικά εκείνος, και τέντωνε το κυπαρισσένιο κορμί του.

Σταματάει και κάνει και τώρα νά το ισιώσει. Ένα μικρό χαμόγελο γράφεται στα χείλη του. Τις πλάτες του, που τις άφησαν άπειραχτες οι χειμώνες, τις

έγειραν κάτω από το βάρος τους οι λύτες. Δέ θα ξαναϊσωνόνταν πιά!

Ξανάρχισε το περιπάτημα κι' οι θύμησης τον ξανακυκλώνουν. Ένα άπόγευμα είδε το γιό του στο καφενείο μ' έναν ξένο, που του μιλούσε με ζωηρές χειρονομίες. Είχε το κεφάλι του μέσα στις δυο του παλάμες κι' άκουγε με μάτια που άστραφταν, Καταραμένη όρα! Καταραμένος και κείνος ο ραδιούργος, ο ψεύτης που ήρθε νά του ξεμυλιάση το παιδί του!

Τώρα παραξενεύεται ο μάργιπα-Γιώργης, πως δεν έννοιωσε άμέσως άπό κείνη τη στιγμή τί έλεγαν στο γιό του. Πως δεν του φώναξε ή καρδιά του νά τον άρπάξει, άπό τα χέρια του δηλητηριαστή, νά τον κλειδώσει μες στην άγκαλιά του και νά του πλύνη την ψυχή με στοργικά, μυαλωμένα, λόγια.

Όταν το έννοιωσε ήταν πιά άργά. Το δηλητήριο, που είχαν σταλάξει σ' όφά μέσα του, του είχε καταστρέψει την ψυχή. Ο γιός του, το πιο ύψακονο παλληκάρι του χωριού σήκωσε κεφάλι. Το είπε όρθά-κοφτά. Δέ μπορούσε νά ζήση πιά άνάμεσα στο κοπάδι και στην άξίνα. Θά έφρευε για την πολιτεία. Κι' ύστερα, όταν θά έκανε λεφτά, θά έρχόταν νά τους πάρη κι' αυτούς. «Ω, ή πολιτεία! Πως την έβλεπε πάντα, και στον ύπνο και στο ξύπνιο του, έτσι, όπως του την είχαν παραστήσει, άπέραντη, άστραφτερή, μαρμαρόχτιστη, πλημμυρισμένη άπό φώτα!

Ο γέρος στην άρχή τάχασε. Άρχισε νά συμβουλεύει. Ύστερα θύμωσε κι' άπέλλισε. Ύστερα παρακάλεσε. Παράκαλεσε αυτός, νά! Μά τίποτα! Ο γιός του το είπε έάστερα. Θάφρευε. Κι' άφρου δεν ήθελε νά τον βοηθήσουν, άς τον άφιναν τουλάχιστο ήσυχο. Θά τα κατάφερνε μόνος.

Ο μάργιπα-Γιώργης γίνηκε θεοίο. Στραβομμένος άπό θυμό σήκωσε τα χέρια. Μά τότε ή γριά του, ή «μάννα», του έπεσε στο πόδι και του άγκάλιασε τα γόνατα. Με κοιμένη φωνή τον έκτεσε νά μ'ήν καταραστεί το μοναχονιό τους. Ο μάργιπα-Γιώργης έβριζε γιό τους. Μιά ματιά σε μιά τούφα άσπρων μαλλιών που έβγαίνε άπό το στραβισμένο μαντήλι, στα φλογισμένα μάτια, στα χείλη της που τρέμαν άπό τους λυγμούς, χίλιες δυο παλιές εικόνες ξανάθαν στο νοῦ του κι' έβριζαν κάτω άτονισμένα τα χέρια του.

Την ίδια νύχτα ο γιός τους έφρευε και δεν τον ξανάείδαν πιά.

Μισόζα

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΕΣ ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ

Μ Π Ο Ρ Α !

Ένα άεράκι ξαφνικό, τρελούτσικο, βιαστικό, πέρασε φιλώντας τις σκονισμένες μπούκλες της άκακίας, την έκανε νά ριγίση, έσάρασε τη σκόνη του δρόμου, στροβίλισε δυο κουρελόχαρτα κι' έστριψε τη γωνιά σφυρίζοντας. Η λεύκα, σοβαρή σά μαρκησία, μόλις κατεδίχηκε νά γείρη το άσημένιο της κεφάλι. Ένας μεροντές εκεί ψηλά άνέμισε σάν παντιέρα. Τα πουλιά τρυπώσανε σάν κυνηγημένα.

Στην ούράνιο κόλλα, την καταγάλη, κάποιο άγγελούδι, άπρόσεκτο μαθητούδι. άναποδογύρισε το καλαμάρι του, που μουντζούρωσε ως και τον Ήλιο άκόμη. Ένα σύννεφο άπό κατάμαυρο μελάνι σέρνεται πάνω άπ' τις στέγες. Πίσω του ένας άφάνταστος γίγας πολεμιστής. Θυμωμένος κυττά την άσπίδα του, κι' αυτή πετάει... σπίδες!

Μιά σταλαματιά πέφτει βαριά, κροτώντας, πιτσιλλίζοντας. Ύστερα άλλη, άλλες πολλές. Και τώρα παίζουνε τρελλά πάνω στους τοίχους.

Το ρεϊθρο κατεβαίνει τώρα με πόξα... Πηνειού! Με άφρούς και δίνες κατεβάζει χαρτιά, σκουπίδια, ένα σωρό συντρίμια. Ύστερα όλα καμάρδουν, παύουν. Μικρή άνάπαυλα. Στο σκοτεινιασμένο θόλο τ' ούρανού ξανοίγει ένα παραθύρακι. Μέσα άντιφεγγίζει ή χαρά του Ήλιου. Κι' αυτός προβάλλει το κεφάλι του, το όλοστρόγγυλο κεφάλι του, και γελά...

Η μπόρα πέρασε...

Πανελλήνιο Όνειρο

✱✱✱

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Άργά, μακρόσυρτα άχολογεί ή καμπάνα στο μικρό καμπαναριό της εκκλησίας. Ο πρωϊνός άέρας σκορπίζει τον ήχο δεξιά κι' άριστερά, ως που χάνεται μέσ' τα φαράγγια του βουνού. Ο ήλιος μόλις έχει προβάλλει στην άκρη της θάλασσας. Άγουροξυπνημένοι χωρικοί περνάνε αδιάκοπα πηγαίνοντας στο χωράφι ή στη χώρα.

Την ίδια ώρα, καλές γριούλες, γέροι σκυμμένοι άπ' το βάρος του χρόνου, με τα κόλυβα προσεχτικά φυλαγμένα μέσ' την πετσέτα, τραβάνε προς την εκκλησία για νά μνημονέψουν τους άγαπημένους νεκρούς.

Έδω δεν είναι όπως στις μεγάλες πολιτείες: Μπαίνοντας στον Αϊ-Νικόλα, είδα τον παπά νά γεμίζει μόνος του άπ' τη βρύση το σταμνάκι νερό για τη θεία μυσταγωγία, ενώ την ίδια ώρα έλεγε μέσ' άπ' τα δόντια του τον όρθρο για νά μπή στη λειτουργία...

Μερικές γριούλες έρχονται όστεροτερα, στηρίζοντας τα γερατιά στο ραβδί τους ενώ με τρεμάμενο χέρι άκουμπουν μπρός στην εικόνα του Χριστού το δίσκο με τα κόλυβα και μπήγουν άναμμένα κεράκια.

«Αιώνια αυτών ή μνήμη» λέει ο παπάς, και οι «πεφορτισμένοι και κεκοινωνημένοι» σταυροκοπούνται αδιάκοπα και παρακαλούν τη Χάρη Του νάναπάη την ψυχή των δικών που λείπουν στην αιώνητητα.

Σε μιά άπόμερη γωνιά, δίχως πολλές μετάνοιες και σταυροκοπήματα, ή θλίψη ή ίδια προσωποποιημένη, μιά δύστυχη μάννα άφίνει έλεύθερα νά τρέχουν τα δάκρυά της για το χαμό του μονάκριβου παιδιού της. Έχει το βλέμμα στηριγμένο στην εικόνα της Παναγίας, ένα βλέμμα που έκφράζει ένα βαθύ και σιωπηλό παράπονο, έναν καρτερικό πόνο!...

Ο Θεός και ή Παναγία νά της δίνη όπομονή.

Μιά γερόντισσα με την αδύνατη φωνή της είπε το «Πιστεύω» και το «Πάτερ ήμών». Δεν μπορούσα νά φανταστώ συγκινητικότερη λειτουργία!...

Ύστερα, άμα τελείωσε ή λειτουργία, μούφεραν κόλυβα για νά συχωρέσω.

«Ο Θεός ν' αναπάγη την ψυχή σας, καλότυχτοι νεκροί, που έχετε στον ψεύτικο αυτό κόσμο ανθρώπους να σας θυμούνται.

«Όταν βγήκα απ' την εκκλησία, είχε ξυπνήσει πιά όλο το χωριό. Πηγαίνοντας προς το σπίτι μας, σκεπτόμουν πόσο βαθειά νιώθει κανείς την εκκλησία στο χωριό!...

Νάρκισσος

Η ΠΡΟΣΒΟΛΗ

«Ήμουν μαθήτρια της δευτέρας δημοτικού. Μία μέρα με φώναξε η μητέρα μου και μου είπε:

— Είσαι πιά αρκετά μεγάλη για να μάθης και λίγη μουσική, αλλά σε αφήνω μόνη σου να διαλέξεις τί όργανο θέλεις να μάθης.

«Όλα τα όργανα μου άρεσουν πολύ, μα περισσότερο το βιολί. Ένόμιζα όμως πως βιολί μαθαίνουν μόνο τα άγούρια, και όταν μία μέρα έμαθα πως κάποια φίλη μου παίζει μαθήματα βιολιού, πήγα στην μαμά και της είπα θριαμβευτικά:

— Διάλεξα! Θά μάθω βιολί.

Και έτσι την άλλη μέρα με πήρε η μητέρα μου από το χέρι και πήγαμε στο 'Ωδείο για να μ' εγγραφώ. Πόσες φορές από τότε κατέβηκα τις σκάλες του σπιτιού μας και με καρδιοχτύπι έτρεξα στο δρόμο του 'Ωδείου με το βιολί στο χέρι!

«Υστερα από ένα χρόνο είχαμε αλλάξει σπίτι και γειτονιά. Είχα πιά μάθει να παίζω αρκετά καλά βιολί, πάντοτε όμως γροτσούνιζα. 'Απέναντί μας κατοικούσε μία κυρία που είχε ένα μικρό, και έπειδή έμένα μου άρεζαν τα μικρά παιδάκια, πήγαινα συχνά να το βλέπω. Μία μέρα, εκεί που κουβέντιαζα με την κυρία, αυτή μου λέει:

— Έμεις έχουμε το μπέμπη που μας ζαλίζει με τα κλάματά του, και οι γονείς σου έχουν έσένα με το βιολί σου!

Ποτέ δεν με είχαν προσβάλει τόσο πολύ. 'Αρπαξα το καπέλλο μου, και χωρίς να τους πω ούτε ένα αντίο, γύρισα σπίτι. Εύτυχος εκείνη την στιγμή δεν ήταν κανείς εκεί. «Όταν όμως μία μέρα με ρώτησε η μομά μου γιατί δεν πάω στην κυρία αυτή να δω το μικρό, μάζεψα όλη την σοβαρότητα που είχα τότε, και της απάντησα:

— Γιατί η κυρία αυτή δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να προσβάλει τα παιδιά!...

Και από τότε δεν πάτησα το πόδι μου στο σπίτι της.

Μικρό Βιολάκι

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

Τόν βλέπω να περνά κάθε πρωί με το ισχύο και καμπουριασμένο του κορμί, φορτωμένος πάντα προμήθειες για το άρχοντικό που όηρεται: Είναι μόλις δέκα χρόνων ο μικρός καμπούρης.

Κάποτε σταμάτα λιγάκι, ν' ανασάνει από την κόπωση, κοντά σε καμιά παρένα παιδιών. Τά κοιτάζει τότε με τα γλυνά του φοτεινά ματάκια, κατόπι, σά να θέλει κι' αυτός να λάβει μέρος στο παιχνίδι, πέρνει το πύδ επίσημο ύψος κι' αρχίζει να φωνάζει δυνατά τις κρίσεις του, έτσι για να τους κάνει να τον προσέξουν, ίσως και τον περιλάβουν κι' αυτόν στο παιχνίδι.

Γυρίζουν τότε εκείνοι σάν ξαφνιασμένοι και τόν κοιτάζουν καλά-καλά σάν παρεσάκτο, και χωρίς να του δώσουν καμιά απάντηση, εξακολουθούν πάντα με το ίδιο κέφι το παιχνίδι.

Τότε σέρνεται σιγά-σιγά σάν τρομαγμένος κι' ο ίδιος για την τόλη του, με τα ψώνια πάλι φορτωμένα στη ράχη' στα χείλη του πλανιέται ένα χαμόγελο κι' από τα μάτια του κυλά ένα δάκρυ.

Κατόπι σά να θυμάται κάποια γλυκειά παρηγοριά που του μένει πάντα πιστή, τη φτωχή του μαννούλα, σφουγγίζει από τα μάτια του το δάκρυ, και σιγοσφυρά κάποιο σκοπό για να του ξελαφρώσει λίγο τη βασανισμένη του ζωούλα.

— Κάνε, Θεέ μου, να μην πονεή η ψυχούλα του άμοιρου καμπούρη, αδελφια μου, θερμάνετε κοντά σας τη φτωχή του ζωούλα.

Ρέα Συλβία

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

«Η Λιλή σε μία έκδρομή έχασε τον χρυσό της σταυρό.

— Καλά να πάθης, της λέει η αδελφή της, για να μάθης άλλη φορά να μην τόν φορξς όλη ώρα!

Παρασάνα

Στο χαρτοπωλείο:
«Ο μαθητής: — Μίαν ύδρόγειον σφαίραν, παρακαλώ.

«Ο χαρτοπώλης: — Τί μεγέθους θέλετε, κύριε;

«Ο μαθητής: — Φυσικού μεγέθους, παρακαλώ.

N. E. Λέρτας

«Ο μπαμπάς: — «Η γάτα όλο να ουρρίζει σήμερα' διώξτε την, Πέτρο!

«Ο Πέτρος: — «Ο μπαμπά, δέ φταίει η γάτα, η καϊμένη! Είναι το καναρίνι που έφαγε χτές. Αυτό κελαιδάει μέσα της!

Λυσόχαρτο

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήνα, 42 όδός Εύριπίδου, την 19 'Ιανουαρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δεν παραλαβάνω γράμματα με ανεπαρκές γραμματόσημο, για τα οποία πρέπει να πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε τα και βάψετε το γραμματόσημο σωστό. — Δεν απαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα που τα έχει ο 'Οδηγός του Συνδρομητού. Τιμάται δρ. 5, ταχυδρομικώς δρ. 6, και πρέπει να τόν προμηθευθώ όποιος θέλει να λαβαίνει μέρος στην κίνηση.

«ΜΕ το χαριτωμένο γράψιμό μου — μου γράφει η δ. Κακαλάου — έγιναν πολλά λάθη στην «Κατάρα του Τραχουδιστή». Και μου σημειώνει: Νιός αντί νιός, γιατί οι δυο μουσικοί δεν ήταν πατέρας και γιός, αλλά δυο σύντροφοι. Στο τέλος, αντί ξεσχισμένο, θέλει ξεχασμένο. Και κάπου εκεί στη μέση, αντί πράσινο (οκοπός, ήχος) θέλει πλούσιος. «Ε, όχι και τόσο πολλά, αναλόγως... με το γράψιμο. Για το τελευταίο μάλιστα, που άπορε τόσο πως έμεινε («πό ακούστηκε πράσινο ήχος!») έχω ξέρω ότι ακούστηκε, και πράσινο, και κόκκινος, και κίτρινος, και κα-

θεξής. Γιατ' είναι γνωστό πως πολλοί ακούγοντας όρισμένους ήχους, βλέπουν όρισμένα χρώματα, και γενικά και γιά όλο οι μουσικοί παρασταίνουν τη νύχτα, σκοτάδι (τό μαύρο) με πολύ βαθιές ήχους, ενώ την αγγή, το φως (τό άσπρο) με ξεις, με ύψηλους. (Βλέπε — ή άκουε — κατό «και έγένετο φως» στη «Δημιουργία του Χάδυν»). Γι' αυτό τό «πράσινο» δεν μοφάνηκε τόσο παράξενο. — 'Α! περισσεύει κι' ένα «και» στο δεύτερο στίχο του ποιηματος της «Χαρά». Σβύστε το γιατί χαλά τό μέτρο.

Στήν 'Αλληλογραφία του προηγούμενου θά παρατηρήσατε κάτι... σκανδαλώδες. Δυό εκτενείς απαντήσεις στη Μπουμπουλίνα, ενώ γι' άλλους δεν περισσεύει χώρος, ούτε για μία σύντομη. 'Αλλά να σας εξηγήσω, για να μη νομίσετε ότι τόκαμα ξεπότηδες: Είχε περισσεύει, από τό περασμένο φυλλάδιο, ένα μεγάλο κομμάτι 'Αλληλογραφίας, μιάμιση σχεδόν στήλη. Σ' αυτό, που τό έβαλα στην αρχή, ήταν κ' η πρώτη απάντηση στη Μπουμπουλίνα. Κι' έπειδή δεν τό πρόσεξα, δεν τό θυμήθηκα, έβαλα υστερα και την άλλη απάντηση, που της έκανα σε άλλο της γράμμα, νεώτερο, ενώ αυτή έπρεπε να την αφήσω για τό σημερινό.

Φ. Χ., η έρωτήσή σου με φέρνει σε άμνην. Τι θά πη, πως είσαι τώρα είκοσι χρονώ; Λίγοι εκδηλώθηκαν μόνο στα είκοσιπέντε. Ή μόνο στα τριάντα και... και;... Κρίση λοιπόν τελειωτική είναι για την ώρα αδύνατη. Έκείνο που μπορεί να σου πω, είναι: 'Υπάρχει βεβαίως της νάναις χιθής άνάμια στους πρώτους συνεργάτες της Σελίδος. 'Αλλά όσο για παραπάνω — κι' έννοεις βέβαια νάναις χιθής — μεγάλης πεζογράφος — υπάρχει άμφιβολία. Και τότου, γιατί ένφ γράφεις όμολογουμένως καλά, δεν βγήκες ακόμα από τα όρια της μιμησεως — κρίνω, όπως θέλεις, αυτήν την άπόλυτα — δεν παρουσιάζεις ακόμα κάτι τό δικό σου, τό πρωτότυπο, ή να πω καλύτερα — γιατί όλα δικά σου και πρωτότυπα είναι — τό προσωπικό, τό ιδιαίτερο. Και χωρίς αυτό, καθώς ξέρετε, μεγάλο δεν μπορεί να υπάρξει. Δεν σε απελπίζω όμως, κάθε άλλο! Γράφει, γυμνάζου, μάθαινε γλώσσα και ύρος. Κι' αν όπάρχη στο βάθος εκείνο τό κάτι, άργά ή γρήγορα θά φανερωθώ. Μην άνυπομονή!

Έτσι συμβαίνει, Τριανταφυλλέιο Δάκρυ: άναβάλλει κανένας να κάνει κάτι — να γράφει στη Διάπλσσί του π: χ: — περνά ο καιρός χωρίς να τό καταλαβαίνει, κι' έπειτα άπορεί, για ποιά λόγο άνέβαλε. Τό ήταν, βλέπεις, τόσο εύκολο να μην άναβάλω!... Θά πω στο Δάκρυ της Μοναξιάς — αν και τόσο άργά — ότι έσύ δικαιολογείς κάπως τις άγένειες που παρετήρησε στην 'Αθήνα, από την πολυκοσμία, τη μεγάλη κίνηση και τους κινδύνους που τρέχει κάθε στιγμή ο διαβάτης με τα τράμ ταυτοκίνητα κτλ. Μπορεί να μη σπρώξει, κι' έχει τό νού του να ζητήσει συγγνώμη!

Έτσι. Μόνο τό σχετικά έπιστοδία που μοι διηγήσας, δεν έχω τόπο ν' άναφέρω. Νόρα, αυτό τό ψεύδωνυμο, καθώς θά είδες, σοο ένέκρινε. Έκαμες πολύ καλό που έγινες συνδρομητρια, αντί ν' άγοράζης τό τόμο μου στο τέλος κάθε χρόνου. Θά χης τη μεγαλύτερη εύχαρίστηση να παρακολουθής καθ' έδωμάδα αυτά που σοο άρέσουν, κι' ακόμα να λαβαίνης μέρος και στην κίνηση, που είναι τόσο διασκεδαστική και ωφέλιμη. Φιλήσέ μου τόν άδελφούλ που παρακολουθεί τό κατορθώματα που Κανελλή και φαντάζομαι τι γέλια που θά κάνει...

Νόρα, αυτό τό ψεύδωνυμο, καθώς θά είδες, σοο ένέκρινε. Έκαμες πολύ καλό που έγινες συνδρομητρια, αντί ν' άγοράζης τό τόμο μου στο τέλος κάθε χρόνου. Θά χης τη μεγαλύτερη εύχαρίστηση να παρακολουθής καθ' έδωμάδα αυτά που σοο άρέσουν, κι' ακόμα να λαβαίνης μέρος και στην κίνηση, που είναι τόσο διασκεδαστική και ωφέλιμη. Φιλήσέ μου τόν άδελφούλ που παρακολουθεί τό κατορθώματα που Κανελλή και φαντάζομαι τι γέλια που θά κάνει...

Τό ψεύδωνυμό σου ένεκριθη, 'Αιντά, κι' η απάντησή σου είναι έν τάξει, μην άνησυχής. Χαίρω που σοο άρέσουν τόσο τα διηγήματά μου και που διάβασες τό Χριστουγεννιάτικό μου τρέξ φορές. 'Η δ. Μπουρνιά είναι 'Αθηναία, πιθανόν όμως ή σικογένειά της να κατάγεται απ' τό νησί σας, άφού έχετε έκεί πολλούς Μπουρνιάδες. Τά χρήματα να τά στέλνης με ταχυδρομική έπιταγή, που στοιχίζει λιγώτερο κι' είναι άσφαλέστερη.

Η Μεγάλη 'Ελλάς συμπεραίνει ότι ή Κυρά-Φροσύνη, λέγοντας ότι μόνη ή Σιφονέτ μετέφρασε τό 'Επίγραμμα του Αισχύλου σε στίχους, έννοους, όπως είπα κι' έχω, ότι μόνη αυτή έκαμε στίχους έμοιοκατάληκτους, ένφ οι άλλοι μετέφρασαν έλευθερα, χωρίς έμοιοκαταλήξεις. 'Η ίδια μου γράφει, σχετικά με την 'Επιστολή του κ. Φαίδωνος «Θρησκεία κι' 'Επιστήμη», ότι στην 'Αγία Γραφή οι «ήμέρες» της Δημιουργίας άντιπροσωπεύουν μεγάλες χρονικές περιόδους, κι' όχι δικές μας ήμέρες άστρικές, για τό άπλουστά τό λόγο ότι τά ούράνια σώματα, — φωστήρες προς φαύν της γής — δημιουργήθηκαν την τετάρτη ήμέρα, ή δέ Γραφή μεταχειρίζεται την ίδια λέξη και για τά διαστήματα των τριών προηγούμενων δημιουργιών. Γι' αυτό κι' οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς την ίδια έρμηνεία δίνουν στη λέξη ήμέρα: μεγάλη χρονική περίοδος.

Γιά τις διακοπές των έορτών, ο 'Ερνάνης είχε προμηθευθεί μερικά βιβλία, και μετξύ των άλλων και τό τόμο μου του 1921. «Ω, πόσο τό άρεσε ο 'Μικρός 'Εθελοντής» τό μυθιστόρημα που είναι δημοσιευμένο σ' αυτό τό τόμο! Γι' αυτό μου γράφει σήμερα με μεγάλο ένθουσιασμό. Μα κι' άλλες ώραιες έντυπώσεις είχε απ' αυτόν τό τόμο, και μάλιστα από τις «'Επιστολές» του κ. Φαίδωνος...

Θά είδες, Ρόδη Ουράνη, την έγκριση στο 4ο φυλλάδιο. Για τη Γραμματική του Φιλήντα, η γνώμη μου είναι διαφορετική. 'Ο Φιλήντας την έγραψε όταν ό δημοτικιστάι προσπαθούσαν ναλλάξουν κι' όλους τους καθαρευουσιάνικους όρους και να τους κάνουν δημοτικούς. 'Υστερα είδαν πως αυτό δεν γίνεται και παράτησαν την ιδέα. Σήμερα έχουμε έπιστημονικά συγγράμματα στη δημοτική (την 'Αστρονομία π: χ: του κ. Γιαννίδη) όπου οι όροι (έκλειψη, παράλλαξη, συζυγία κτλ.) διατηρούνται, μόνο που υποτάσσονται στη γραμματική της δημοτικής (έκλειψη-έκλειψη, κι' όχι έκλειψη-έκλειψας). 'Η Γραμματική λοιπόν του Φιλήντα έγινε μ' αυτή την παλιά μέθοδο. Και γι' αυτό βλέπεις κανείς σ' αυτήν κάτι παράξενους όρους, που δεν έχουν επικρατήσει καθόλου, όπως χασοτονιά, τονοτραβήχτρα και άλλα που σας άράδισες ο καθήγητής σας για να γελάστε... 'Αν άήσουμε όμως κατά μέρος αυτούς τους όρους, κατά τάλλα ή Γραμματική του Φιλήντα είναι πολύ έπιστημονική, ή πρώτη μάλιστα που έγινε της δημοτικής κι' όποιος θέλει να μελετήσει αυτή τη γλώσσα έπιστημονικά, να ιδη την ιστορία της, την εξέλιξή της και τη σημερινή της μορφή, είναι αδύνατο να μην προστρέξει και στη Γραμματική του Φιλήντα.

Νάρκισσος, έχω μπροστά μου τρία γράμμάτά σου, που τό κρατώσα γιατί είχαν κάτι παραγγελίες δυσκολεςκέλεστες. Έννοώ την άνέγερση της σειράς των «Κυριακών». Φαίνεται λοιπόν ότι ή 30ή δεν όπάρχει, γιατί έναν καιρό, που είχαν διακοπεί ένεκα των άποκλεισμών και των πολέμων, ο 'Ανανίας έπήδησε μερικούς αριθμούς. Κατά λάθος; ή μήπως έμέτρη-

σε κι' έκείνες που θά γινόνταν αλλά δεν έγιναν τά δύσκολα έκείνα χρόνια, όπως άπάνω-κάτω δίνουν αριθμό και σε διαδόχους που δεν έδασίλευσαν ποτέ; (Λουδοβίκος ΙΖ', Νηπολέον Β'). Διαβιάζω τις εύχαρίστες σου στα Διαπλάσπουλα που σε συγχάρηκαν για τό Πένταθλο, και ιδιαίτερος στη Μεγάλη 'Ελλάδα «την παλιά άναγνωρισμένης άξίας Διαπλάσπουλα, που τά συγχαρητήριά της έχουν ξεχωριστή για σένα βαρύτητα».

Εύχαριστώ, Αικατερίνη Ε. Λαγού, για τις ώραιες εύχές. Λυπομαι που φέτος, έκαιτίας των πολλών μαθημάτων, δεν θά μωπόρσης να λάδης μέρος στην κίνηση, αλλά, τό λέγω πάντα, πρώτα τά μαθήματα. 'Υστερα θάχης όλο τό καιρό δικό σου. Για τό άλλο που μου γράφεις — μετξύ μας — είμαι βέβαιη πως θά τό κατορθώσης. Και τώρα περιμένω, όταν εύκαιρήσης, να μου ξαναγράψης.

Κι' όμως, Ντίνε Αγγερίτ, δεν ήσουν έν τάξει, γιατί και τά πύδ μικρά κομματάκια για τη Σελίδα — έκτός από Παιδικά Πνεύματα — λογαριάζονται, παίρνουν αριθμό. Τή «Πορτή» δεν την έχω πιά. Με χαρά μου είδα ότι δεν έπιμένεις στην άπαγόρευή σου. Διαβιάζω τις εύχαρίστες σου στη Ναρούλα τ' Ουράνου, στη Χωρίς Φτερά και στον Κεφαλλονίτη για τά συγχαρητήριά τους.

Έέρτε πως άρχισες ο καινούργιος χρόνος του 'Ισπότη Λόγγη; Μόλις έφύνησε την Πρωτοχρονιά, μισοσηκώθηκε κι' έίδε τό φυλλάδιό μου. Τό πρώτο δηλαδή πράγμα που είδε τό 1932 ήμουν έχω. Μ' αυτό είναι πολύ καλός οίονός... Δέ πει ότι αυτόν τό χρόνο θά διακριθώ στην κίνησή μου ο 'Ισπότης Λόγγη. 'Όσο για τό άλλο που μου γράφεις, ότι του είναι πολύ δύσκολο να κάνει τά κομματάκια του «κατά παραγγελία» 2/3 της στήλης, ποιάς του είπες ότι πρέπει να είναι τόσο άκριβός: 'Ας τά κάνει μικρότερα όσο θέλει. 'Από 10 άράδες, άς πούμε, — κι' έν άνέκδοτο γράφεται σε 10 άράδες — ως 48. Θά μου πη: κι' άν τις υπερβή; Τότε άς σβύση τά περιτά. Είναι πιά τόσο εύκολο!

Αλήθεια, πολύν καιρό είχες να μου γράφης, Χαράννη, αλλά τό ύπέθετα ότι σ' έμποδίζουν τά μαθήματα. 'Αν και άργά, διαβιάζω τά συγχαρητήριά σου στο Νάρκισσο και στην 'Ηρόδ. 'Όχι, διαγωνισμός για σύνθεση 'Ασκήσεων δεν προκηρύχθηκε ακόμα, αλλά θά προκηρυχθώ γρήγορα. Συγχαρητήρια για τό πιάνο, εύχαριστώ για όλα.

Τό Μικρό Βιολάκι, στην έρώτηση των Μικρών Μουσικών «ποιά ήταν ή εύτυχέστερα στιγμή της ζωής σας;» στο έξης έθάναντα: «Όταν είδα την απάντηση της Διάπλσσης στο πρώτο μου γράμμα». Τόση ήταν ή χαρά του! Φαντάζομαι τώρα πόση θά είναι ή σημερινή, που θά ιδη δημοσιευμένο και τό πρώτο του κομμάτι! Και μάλιστα άφού είχε την ιδέα πως θάταν «τό πρώτο που θά ριχνόταν στο καλάνι των άρχρήτων!» — 'Όχι, άφιερώσεις στα κομματάκια δεν έπιτρέπονται. 'Η Πίσσα χαίρετά τόν Ντορεμί.

Εύα 'Αδάμ, Παιρσιωτική, Σιφονέτ, Κεφαλλονίτη, Βάτραχε Νο 20, Χωρίς Φτερά και Γαρδένα διάβασα με μεγάλη εύχαρίστηση τά όραια γράμματά σας, ήθελα να σας πω πολλά, αλλά πού πιά τόπος! Τώρα περιμένω να μου ξαναγράψετε.

Η έπίσημη δέξισή του κ. Γρ. Εενοπούλου στην 'Ακαδημία 'Αθηνών θά γίνει τό έρχόμενο Σάββατο, 30 'Ιανουαρίου, τό άπόγευμα στις 5. Θά τόν δεξιωθώ, μιλώντας για τό έργο του, ο κ. Παύλος Νιρβάνας.

Κατόπι ο κ. Εενοπούλος θά μιλήση για τους νεοέλληνες μυθιστοριογράφους. 'Η έίσοδος στο άμφιθέατρο έλεύθερη, αλλά να πάτε νωρίς, για να βρήςτε θέση.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψεύδωνυμο δεν έγκρίνεται, ούτε άνανέεται, έν δεν συνοδεύεται από τό δικαίωμα, δρ. 10. — Τά έγκρινόμενα ή ά'ανευόμενα ισχύουν άς την 30 Νοεμβρίου 1932 'Όσα συνοδεύονται άπο Α, άνήκουσιν σε άγούρια και όσα άπο Κ, σε κορίτσια.

Νέα Ψεύδωνυμα: Σελινόφωτη Νύχτα, κ. (ΝΜ). 'Ασύλληπτος Κουρσάρος, ά. (ΓΑ). 'Αροσερή Μαργαριτοδία, κ. (ΑΚ). 'Ηλιοβασίλεμα, ά. (ΑΑ). Λουλουδί τ' Ούρανο, κ. (ΑΠ). Γλυκειά Χαραυγή, κ. (ΦΠ). Ντάλια, ά. (? + !). Βάτραχος Νο 20, ά. (ΑΒ). 'Αμύμητος Γελωτοποιός, ά. (ΑΣ). Μανόλια, κ. (ΖΒ). Μάγα Δωδεκάνησα, κ. (ΕΚ). 'Ερνεστός, ά. (ΑΚ). Χρυσάφενια, κ. (+ - +).

'Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Δαναίς, κ. 'Αφρικάνια, κ. Μόννα Βάννα, κ. Καπετάν Μιαούλης, ά. Κινεζούλα, κ. 'Αφροδίτη της Μήλου, κ. Λόσγριν, κ. 'Ερείκη, κ. Ναίς, κ. Γαλανόλευκη, κ. Πρωινό Κελάδημα, ά. Σεμίραμις, κ. Θερινή Αύγη, κ.

«Η Διάπλσς άσπάζεται τους φίλους της: Κυρά Φροσύνη» (έξηγημένοι, έτσι είναι: θά πω στην 'Αγνή ότι σοο έστειλε τετράδιο χωρίς διεύθυνση και γι' αυτό δεν της άνταπέδωσες!) Ψυχήν (αυτό, είδες, σοο ένέκρινε' τό γραμματάκι σου με χαροποιήσε, προπάντων με την πληροφορία ότι ή ύγεία σου τώρα είναι πολύ καλύτερα!) 'Ιώ (χαίρω πολύ που «ό ένθουσιασμός σου από την ύλη του 1932 είναι άπερίγραπτος») 'Αγνήν (πολύ όμορφο τό γραμματάκι που μου έγραψες, όταν έφυγες απ' τό σχολείο για τις διακοπές: τώρα πέρασαν κι' αυτές, ξανάρχισαν τά γαπημένα σου μαθήματα και... θά μου γράφης μόνο όταν μπορής!) 'Αλίαν Χάρβεϋ (θά είδες την έγκοση: εύχαριστώ για τά καλά λόγια και χαίρω για την άπόφασή σου: γράψε μου!) Νυφούλαν τ' Ουράνου (τά έλαβα όλα' ή κ. 'Ελένη Ρέσ-Ζαφροπούλου είχε άλλοτε τό ψεύδωνυμο Τριανταφυλλένια' διαβιάζω τά συγχαρητήριά σου στο Ούρ. Τόσο για τά σατυρικά του) Δανάη (χαρή λύσεων έστειλα' ώ, είσαι πολύ άξιόπαινη που είσαι θρήσκα και νοικοκυρά!) Μελαχροινήν Στριανοπύλαν (σοο τό ένέκρινε' ή άπόρριψη του κομματιού σου θά σε κάνει να γράφης άλλο καλύτερο, όσο ίσως δεν θά σ' έκανε ή δημοσίευση' τό «έξρω» μερικοί τό γράφουν με αι (έάρω, έάρεις, ή έάρια κτλ.) κι' ίσως έτσι είναι σωστότερο' αλλά οι περισσότεροι, κι' έχω, τό γράφουμε άπλούστερα με ε') Δελούδι (εύχαριστώ πολύ: περιμένω' ώ, με μεγάλη χαρά θά σε ξαναδύκωσες σ' 'Αθήνας, όπου άρχισες σ' όλους τις καλύτερες έντυπώσεις) Μικρήν Πυρωτοπούλαν γράφει μου σύ κι' έννοια σου έχω δεν γελώ με τις άνορθογραφίες των μικρών μου παιδιών: γελά ποτέ ή μαμά; άφίνω τώρα, ότι σχετικώς με την ήλικία σου, γράφεις πολύ καλά.) Θεόρελλον Σαντούλαν (πολύ μάρες τό πρώτο σου γραμματάκι: έλπίζω να μου γράφης συχνά) Μπουλουκόν (χαριτωμένο τό γραμματάκι σου: για τό κομμάτι θά σοο πω άμα έρθη ή σειρά του να τό διαβάσω' στο έξης όμως μη μου τά γράφεις όλα μαζί: τό κάθε τί χωριστά, σ' άλλο χαρτί!) 'Ανεμώνην τού Βράχου (τό έλαβα, περιμένει) Δοξασμένην 'Ελλάδα (εύχαριστώ πολύ για τό έσπαθώμα και τά καλά λόγια' έστειλα!) Σιλάβαν 'Ελλη-

νοπούλαν (αυτό, καθώς θα είδες, σου ἐνέ-
κριναν τὸ πρῶτο σου γράμμα ὡραιότατο.
περιμένον κι' ἄλλα.) *Νίκη* (ἐγκάρδια συλ-
λυπητήρια) ἔστειλα, ἐκτὸς τῶν προηγουμέ-
νων, καὶ ἄλλα δέκα τετράδια.) *Ἀνίκητον*
Πολεμιστὴν (χαίρω πολύ, γράφει μου)
Χρυσόγειο, *Ἀρίστη* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν
15 'Ιανουαρίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 257ου Διαγωνισμοῦ Ἀδελφῶν.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μέ-
χρι τῆς 23 Μαρτίου.

92. Δεξιόγραφος

Ὁ παλαιὸς μας πρόγονος
Μὲ σύνδεσμον ἐνώθηκε,
Καὶ κάτι τι πολύτιμο,
Λαμπρὸ μᾶς φανερώθηκε.
Ταρζάν

93. Συλλαβογράφοι

Εἶσαι ἀδύνατος πολὺ;
Θάθελες νὰ δυναμώσης;
Ἄκουσε μιὰ συμβουλὴ:
Δύο γράμματα νὰ ἐνώσης—
Μόνον δύο, καὶ τοῦτο φτάνει
Δυνατὸ γιὰ νὰ σὲ κάνῃ.
Οὐράνιο Τέξο

94. Στοιχειοτονόγραφος

Ἄπ' τὸ «Πιστεύω» μετοχῇ
Ποῦ λείπει γιὰ τὸ Χριστό,
Γίνεται ἀρχαία πόλις
Στῆς Βοιωτίας τῇ γῇ,
Μ' ἐνὸς στοιχείου στὴν ἀρχὴ
Ἀπίστευτο κι' αὐτό! —
Μὰ καὶ τοῦ τόνου μόλις
Κάποια μικρὴ ἀλλαγὴ.
Ἐδοτράτις Παξινὸς

95. Τονόγραφος

Ὁ Δεσπότης σου τὴ δίνει,
Μ' ἂν τὸν τόνο τῆς πειράξης,
Κάποια ἀρρώστεια θενά γίνῃ,
Ἀλλὰ σὺ νὰ μὴν τρομάξεις.
Κεφαλλονίτης

96. Ψαροκόκκαλον

* * * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ
γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγινώσκονται ἐξ
ἀρχῆς: στωϊκὸς φιλόσοφος, νύμφη, ἀρ-
γوناύτης, νομοθέτης, ἄγριον ζῶον,
στρατιηγὸς Ἀθηναῖος, νῆσος τοῦ Αἰ-
γαίου, ἀρχαῖος βασιλεὺς.

97. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 = Ὀμηρικὸς βασιλεὺς
2 6 3 4 = Ἀένδρον
3 2 3 7 = Θεά
4 2 5 4 = Ὀχημα
5 4 3 6 7 = Εἰς τῶν δώδεκα
6 5 4 7 = Πολλοὶ μαζί
7 4 5 6 7 = Νῆσος

Σικυων α Αὔρα

98. Γεῖφος

Ἰον Ἰον Ἄρ'
ὥς ἱστός
Ἰον Ἰον ἀμὴν κτλ. (συμπληρώσατε)
Ἰον

Δάβυ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

99. Charade

I. Mon premier.
Il en est de coton, de soie,

Dont on parle dans le canton.
Qu'importe ce qu'en dira-t-on?
Ce qu'on aime fait notre joie.

II. Mon deux.

Se trouve dans le bleu moulu,
J'ajouterai, pour vous surprendre,
Car il me faut bien vous l'apprendre:
Mou à ne n' en a pas voulu.

III. Mon tout.

On préfère un solo de flûte
A celui de cet instrument,
On peut donc dire évidemment:
Quant on fait un choix, on se bute.

Γεώργιος Ἀβέρωφ

100-104. Lettre Magique

En remplaçant une lettre dans les
mots ci-dessous par une autre, tou-
jours la même, formez sans anagram-
me, cinq autres mots:

père, fort, couche, axe, trace.

Ρόδης Οὐράνης

Α Υ Ξ Ε Ι Σ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 45

605. Σόλων (σὸλ, ὦν) — 606. Ὑμνος—
ὑπνος. — 607. Σέρβια — Σερβία. — 608. Ὁ
χάρος, ἡ χαρά.

609. $\begin{matrix} \Omega & \Sigma & \Theta & \rho & \Lambda \\ \eta & \epsilon & \gamma & \alpha & \iota & \omicron & \omega \\ \zeta & \eta & \rho & \eta & \alpha & \theta & \iota & \omicron & \omega \\ & \omega & \theta & \sigma & \omicron & \sigma & \iota & \alpha \end{matrix}$

610 Πᾶν μέτρον ἄριστον. (Τὸ σχῆμα
διαίρεται καθέτως εἰς τὸ μέσον. Καὶ
πρῶτα ἀναγινώσκεται λουτροφῆδον τὸ
δεξιὸν μέρος, καὶ κατόπιν ὁμοίως τὸ
ἀριστερόν.) — 611 — 615. Διὰ τοῦ Α:
Ἀαρών, Δασμός, Ἀπιον, Νάνος, Ἀορ-
τή = ΑΔΑΝΑ. — 616. Αἱ ζητούμεναι λέ-
ξεις: σῖτος, Πίξια, οὐλή, Ἔρις, ἡνία,
δέος, βάσις, Κῦρος. Δι' ἀλλαγῆς τῶν
ἀρχικῶν. Τίτος, Ρίξα, Αὐλή, Ἴρις,
Ἀνία, Νέος, Ὅσσις, Σῦρος = ΤΡΑΪ·Α·
ΝΟΣ. — 617. Ἡ Πεντέλη ἐξάγει μάρ-
μαρα. (ἡ πέντε, λη, ἐξ α γη, μαρ μαρ
α.) — 618. Joie-oie.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

NEON TIMOLOGION

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ
ἀπλὰ στοιχεῖα δρ 6, τὸ ἐλαχί-
στον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέ-
ξεων 60 λεπτά ἡ λέξις, μὲ παχέα
δὲ στοιχεῖα δρ 1 καὶ μὲ κεφα-
λαῖα δρ 1, 50 ὁ χωριστὸς στί-
χος δρ 5. Ὁ μὴ συνδρομητικὸς
πληρῶνται εἶναι ἀπαραιτήτη.

[AB'—84]

Οἱ εὐγενεῖς Διαπλάσοιτες δὲν θά
μοῦ ἀρνηθῶν, πιστεύω τὴν ἀνταλ-
λαγὴν καρτῶν καὶ Μ. Μυστικῶν καὶ ἀλλη-
λογραφίας. Δ/σὶς μου: Constantin Ba-
coula, Rue Taxim, App. Askeperan
44. Péra, Stamboul Turquie, διὰ:

Σεληνόφωτη Νύχτα

[AB'—85]

Προκηρύσσω διαγωνισμόν Μ. Μυστι-
κῶν. Συμμετοχὴ 3 δραχ. Δ/σὶς: I.
Σεραφεῖμ, Φιλίππου 8, Θεσσαλονίκη.

Καπετὰν Μιαούλης

[AB'—86]

Αποτελέσματα Διαγωνισμοῦ μου. Βρα-
βεῖα τοῖσι: Πανεμένο Χαμόγελο
(Δ/σὶς:), Λορέττα. Βραβεῖα γνωμοῦ:
Ἰθάκη, Χρυσόσηγῃ. Λοιποὺς εὐχαρι-
στῶ θερμὰ.

Γαργένια

[AB'—87]

ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ (Τὸ καλύτερο
Νῆκος Π. Πάνος) Ψευδώνυμο

[AB'—88]

Αποτελέσματα Διαγωνισμοῦ Βατραχίου
17. Βραβεῖα: Σίβυλλα, Χαραυγὴ.
Ἐστάλησαν. Λοιποὺς εὐχαριστῶ.

[AB'—89]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΓΩΝ

Τμήμα Δημοψηφίσματος.

Ψηφίζομε τὰ ψευδώνυμα: Πλανό-
διος Τροβαδοῦρος, Νυφούλα τ' Οὐ-
ρανοῦ, Φάουστ, (ἔστειλαμε), Ἑλλάς τοῦ
Μέλλοντος, Ταρζάν, Ἑλλάδας Ἀγκα-
λιά, Νικηφόρος Οὐρανός, Κρυσταλο-
γέννητο Τραγοῦδι, Χαραυγὴ, Δικηγορίνα
Τμήμα Ἀποκαλύψεων:

Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τῆς Κύπρου
ἀνευρέθησαν: Ἑλληνὶς Κυπριοπούλα
= Σωτηριάδου, Ἀτρόμητη Κυπριοπού-
λα = Γερολέμου.

ΛΑΓΟΙ

[AB'—90]

Γόρδιε Δεσμέ, δ Μ. σου στέλνει χαιρε-
τίσματα, καὶ ρωτᾷ πῶς εἶναι ἡ Δ.
Δόεγκριν

[AB'—91]

Ελλάδας Ἀγκάλια (Ταρζάν) πρέπει νὰ
θριαμβεύσῃ γιὰτὶ εἶναι τὸ καλύτερο
φαιενὸ ψευδώνυμο.

Νοστράδαμος — Δόεγκριν

[AB'—92]

Προκηρύσσω διαγωνισμόν ἡθοποιῶν.
Προθεσμία ἐνὸς μηνός, συμμετοχὴ
διδραχμῶν. Δ/σὶς Ν. Παναγιούλα, Λάρισα.

[AB'—93]

Παρόραμα: Στῇ (AB'—53) ἀντὶ (ΛΑ'
—698) γράφει (ΛΑ—618).
ΧΑΡΑΥΓΗ στὸ Δημοψήφισμα

[AB'—94]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιά-
κια καὶ ἡθοποιούς. Στείλτε: Οὐρανίαν
Γιορδάση, Πανεπιστημίου 48, Ἀθήνας.
Σύβιλλα

[AB'—95]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιά-
κια καὶ ἡθοποιούς. Στείλτε: Μηνάν
Χαρίτον, Χαριλάου Τρικούπη, 9, Ἀθήνας.
Πλάνο Ἡλιοβασιλεμα

[AB'—96]

Αλληλογραφῶ μὲ δλους-ες. Διαγωνι-
σμοὶ μου (ΛΑ'—634) παρατείνονται
μῆνα.
Ἑρράνης

[AB'—97]

Μαγεμένο Νησάκι, στὸ γιόρτασμά σου
χρόνια πολλὰ συντραφευμένα πάντα
μ' εὐτυχία καὶ χαρά.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

[AB'—98]

Κρητικὸπούλα, μιμηθεῖτε με, ψηφί-
ζοντας τὸ «Κρητικὸ Ἀκρογιάλι».
Αὔγουλα

[AB'—99]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ἙΣΠΕΡΑΝΤΟ

ΧΑΝΙΑ · ΚΡΗΤΗ

Πρόεδρος: Ἑρράνης, Γραμματεὺς:
Ἰαπότης τῶν Ρόδων, Ταμίς: Ἑρ-
νέστος.

Μέλη: Κρητικὸ Ἀστέρι, Κρητικὸς
Οὐρανός, Ἀγέρι Λευτεριάς, Κινεζούλα.
Ἀντιπρόσωπος Ἡρακλείου: Φάουστ.
Δεχόμεθα Μέλη, Ἀντιπροσώπους.
Πρώτος Διαγωνισμός: «Ποῖο τὸ σπου-
δαιότερο μαθητικὸ σας συμβάν;» Βρα-
βεῖα ἐκλεκτά. Προθεσμία διμήνης. Δ/σὶς:
Σόλων Χαλκιοπούλου, Χανιά · Κρήτη
(γιὰ Ε.) Συμμετοχὴ διδραχμῶν.